

Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2022

OP Ryhmä

Sisällys

1	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.....	2
1.1	Johdanto	2
1.2	Hallinnointikoodin noudattaminen ja poikkeamat suosituksista	3
2	Ryhmä- ja konsernirakenne	4
2.1	OP Ryhmä.....	4
2.1.1	Osuuspankit.....	6
2.1.2	OP-liitot	7
2.1.3	OP Osuuskunta eli keskusyhteisö	7
3	OP Ryhmän vastuullinen toiminta ja luotettava hallinto	7
3.1	Arvot ja vastuullinen toiminta	7
3.2	Luotettavan hallinnon periaatteet.....	8
3.3	Hallinnon monimuotoisuus	9
4	OP Osuuskunnan hallinto vuonna 2022	10
4.1	OP Osuuskunnan kokous.....	10
4.2	OP Ryhmän nimitystoimikunta.....	10
4.3	OP Osuuskunnan hallintoneuvosto	11
4.3.1	Hallintoneuvoston kokoonpano 26.4.2022 pidetyn osuuskunnan kokouksen päätöksen mukaisena ja kokoukset vuonna 2022.....	13
4.4	Hallintoneuvoston valmistelujaokset.....	16
4.4.1	Strategiajaos	16
4.4.2	Vastuullisuus- ja palkitsemisjaos.....	17
4.4.3	Hallintoneuvoston nimitystoimikunta.....	18
4.5	OP Osuuskunnan puheenjohtajisto	18
4.6	OP Osuuskunnan hallitus	19
4.6.1	Hallituksen kokoonpano ja kokoukset vuonna 2022	20
4.7	Hallituksen valiokunnat	23
4.7.1	Tarkastusvaliokunta	23
4.7.2	Riskivaliokunta	23
4.7.3	Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta	24
4.8	OP Ryhmän pääjohtaja	25
4.9	OP Osuuskunnan johtokunta	25
4.9.1	Johtokunnan kokoonpano ja kokoukset 2022.....	26
4.10	Keskusyhteisökonsernin tytäryhtiöt.....	27
5	Sisäinen ja ulkoinen valvonta	29
5.1	Sisäinen valvonta	29
5.2	Compliance.....	31
5.3	Riskienhallinta.....	31
5.4	Sisäinen tarkastus.....	32
5.5	Ulkoinen valvonta.....	33
5.5.1	Tilintarkastus	33
5.5.2	Talletuspankkien yhteenliittymän valvonta.....	34
5.5.3	Julkinen valvonta.....	34
6	Taloudellinen raportointiprosessi	34
6.1	Taloudellisen raportoinnin organisointi	35
6.2	Taloudellisen raportoinnin riippumaton arviointi.....	36
7	Sisäpiirihallinto sekä sisäpiirirekisterien ja -luetteloiden julkisuus	36
8	Lähipiiriliiiketoimia koskevat periaatteet.....	37
9	Tiedonantopolitiikka.....	38

Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) 2022

1 SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

1.1 Johdanto

OP Ryhmällä on sen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden kattavat ja oikeasuhteiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät, joilla varmistetaan ryhmän johtaminen tehokkaasti ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti sekä se, että ryhmän hallintoelimet voivat tehokkaasti valvoa sen johtamista.

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) vuodelta 2022 kuvaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää. Luottolaitoksen ja arvopaperin liikkeeseenlaskijan on lain mukaan esitettävä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Tämä OP Ryhmän selvitys koskee OP Osuuskuntaa ja keskusyhteisökonserniin kuuluvia luottolaitoksia lukuun ottamatta OP Ryhmään kuuluvia liikkeeseenlaskijoita OP Yrityspankki Oyj:tä ja OP-Asuntoluottopankki Oyj:tä (OPA), jotka laativat omat selvityksensä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Niiden selvitykset noudattavat oleellisilta osin OP Ryhmän selvitystä. Lisäksi osuuspankit julkaisevat verkkosivuillaan omat selvityksensä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Tämä selvitys on laadittu luottolaitoslain, arvopaperimarkkinalain, EU:n valvontaviranomaisien (EBA, ESMA, EIOPA) vaatimusten ja soveltuvin osin Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin (2020) mukaisesti. Tarkemmat tiedot hallinnointikoodin noudattamisesta keskusyhteisö OP Osuuskunnassa löytyvät kohdasta 1.2.

Keskeiset hallintoon liittyvät ajantasaiset tiedot ovat saatavilla OP Ryhmän internetsivuilla osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Tietoa ryhmästä - Hallinnointi. Selvitys OP Yrityspankki Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on luettavissa osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Medialle - Raportit ja julkaisut - [OP Yrityspankin raportit](#) ja Selvitys OP-Asuntoluottopankin Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Medialle - Raportit ja julkaisut - [OP-Asuntoluottopankin raportit](#).

OP Osuuskunnan hallitus käsitteli 7.2.2023 tämän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen. Myös OP Osuuskunnan hallituksen tarkastusvaliokunta on käsitellyt selvityksen.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan toimintakertomuksesta erillisenä. OP Ryhmän tilintarkastaja KPMG Oy Ab on tarkastanut, että selvitys on annettu ja että sen sisältämä kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Tämä selvitys sekä OP Ryhmän tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus, toimielinten palkitsemispolitiikka ja -raportti sekä vuosikatsaus ovat saatavilla OP Ryhmän internetsivuilla osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Medialle - Raportit ja julkaisut - [OP Ryhmän raportit](#).

Luottolaitoslain ja soveltuvin osin hallinnointikoodin mukainen selvitys OP Ryhmän palkitsemisesta on julkaistu OP Ryhmän internetsivuilla osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Tietoa ryhmästä - Hallinnointi - [Palkitseminen](#).

Arvopaperimarkkinayhdistyksen julkaisema pörssiyritysten Hallinnointikoodi 2020 on luettavissa yhdistyksen verkkosivuilla www.cgfinland.fi.

1.2 Hallinnointikoodin noudattaminen ja poikkeamat suosituksista

Vuonna 2022 OP Osuuskunta noudatti Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (2020) vapaaehtoisuuteen perustuen siltä osin kuin se soveltuu osuuskuntamuotoiselle finanssiryhmän yhteisölle. OP Ryhmän toimintaan soveltuva erityislainsäädäntö, erityisesti luottolaitostoimintaa koskeva sääntely, sekä OP Osuuskunnan kolmiportainen hallintomalli ja rajattu jäsenkunta (108 jäsenosuuspankkia) ovat keskeiset perusteet hallinnointikoodin suosituksista poikkeavalle toimintatavalle. Keskusyhteisön hallintomallista kerrotaan tarkemmin kohdassa 4.

Poikkeamat hallinnointikoodin suosituksista ja perustelut poikkeamille

Suositus	Poikkeamat	Perustelut
1, 2 ja 4	Osuuskunnan kokouksen kutsu liitteineen toimitetaan jäsenille käyttäen OP Ryhmän sisäisiä tiedonvälityskanavia. Osuuskunnan kokouksen pöytäkirja julkaistaan op.fi-internetsivuilla. Muut kokousasiakirjat toimitetaan jäsenille käyttäen OP Ryhmän sisäisiä tiedonvälityskanavia.	OP Osuuskunnan jäsenkunta on rajattu, ja kokouskutsu liitteineen voidaan toimittaa suoraan kaikille jäsenille.
1, 5, 6 ja 22	Osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet ja päättää heidän palkkioistaan. Osuuskunnan kokouksen kokouskutsussa kerrotaan hallintoneuvoston jäsen ehdokkaiden asettamistapa. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja päättää heidän palkkioistaan.	OP Osuuskunnalla on kolmiportainen hallintomalli, jossa osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet.
3	Hallintoneuvoston jäsenet ja siihen ehdolla olevat henkilöt ovat osuuskunnan kokouksessa yleensä paikalla. Hallituksesta paikalla ovat ainakin puheenjohtaja ja OP Osuuskunnan toimitusjohtaja (pääjohtaja).	Osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet, ja hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet. Hallituksen puheenjohtajan ja pääjohtajan läsnäolo varmistaa kyselyoikeuden toteutumisen.
10	Hallituksen jäsenten enemmistö ei ole riippumaton OP Osuuskunnasta. Hallituksen jäsenistä neljä on riippumattomia OP Osuuskunnasta ja muista OP Ryhmään kuuluvista yrityksistä.	Hallituksen jäsenten riippumattomuus arvioidaan luottolaitoslainsäädännön mukaisesti.
20	Hallintoneuvosto hyväksyy pääjohtajan ja hänen sijaisensa toimisopimuksen.	Päätöksentekojärjestys on kolmiportaisen hallintomallin mukainen.
27	OP Osuuskunnan hallitus hyväksyy luottolaitoslain mukaisen, lähipiiri luotonantoa koskevan ohjeen. Lähipiiri liiketoimet raportoidaan tilinpäätöksen liitetiedoissa IAS24-standardin edellyttämällä tavalla.	Lähipiiri liiketoimien hallinnassa noudatetaan sitovaa sääntelyä.
Raportointivaatimukset	OP Osuuskunta noudattaa hallinnointikoodin raportointivaatimuksia osuuskuntamuotoiselle finanssiryhmän yhteisölle soveltuvin osin.	Poikkeamat koskevat tietoja, joita OP Osuuskunnan osalta ei ole saatavissa, tai joiden esittäminen OP Osuuskunnan yhteisömuoto ja hallintorakenne huomioon ottaen ei ole merkityksellistä (esimerkiksi osakeperusteinen palkitseminen). Katso tarkemmin yllä perustelut poikkeamiselle tietyistä hallinnointikoodin suosituksista.

2 RYHMÄ- JA KONSERNIRAKENNE

2.1 OP Ryhmä

OP Ryhmä on osuustoiminnallinen, vuonna 1902 perustettu finanssiryhmä, jonka muodostavat itsenäiset osuuspankit sekä ryhmän keskusyhteisö tytäryhtiöineen. OP Ryhmän perustehtävänä on edistää omistaja-asiakkaidensa ja toimintaympäristönsä kestäväää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia. OP Ryhmän toiminta perustuu osuustoiminnallisuuteen; yhdessä tekemiseen ja menestyksen jakamiseen kaikkien kesken. Suomalaisuus on tärkeä osa ryhmän identiteettiä.

OP Ryhmän muodostavat 31.12.2022 tilanteessa 108 jäsenosuuspankkia sekä niiden keskusyhteisö OP Osuuskunta tytäryhtiöineen. OP Ryhmän toimintaa säätelevät muun muassa laki talletuspankkien yhteenliittymästä, laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista, laki luottolaitostoiminnasta, vakuutusyhtiölaki, sijoituspalvelulaki, osuuskuntalaki ja osakeyhtiölaki.

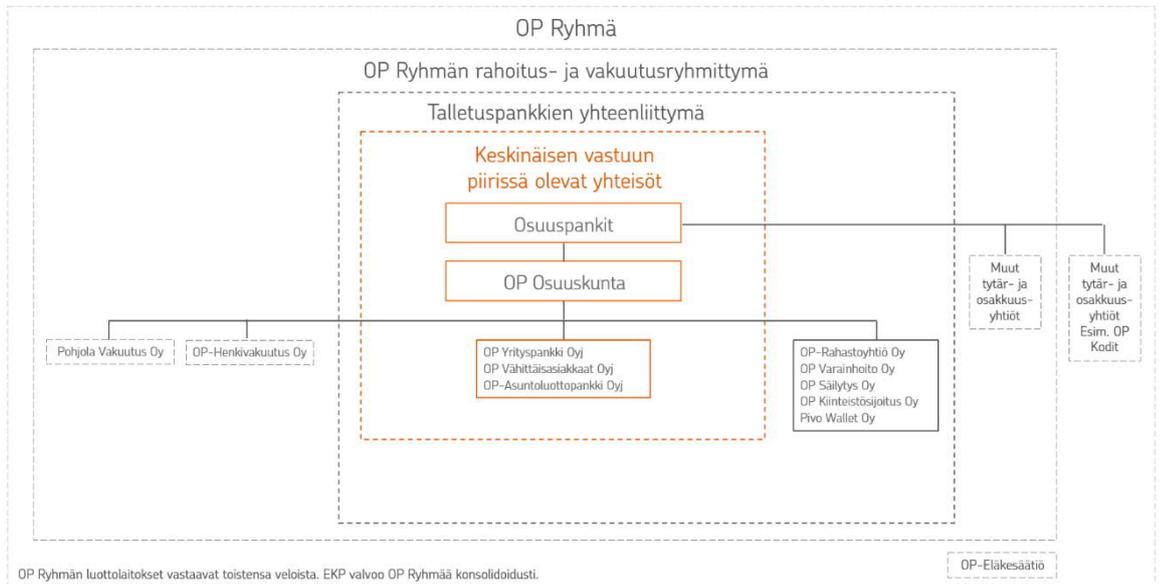
OP Ryhmän rakenne

OP Ryhmä muodostuu kahdesta osasta:

1. talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaisesta yhteenliittymästä ja
2. muusta OP Ryhmästä.

OP Ryhmän yhteenliittymärakenne

Yhteenliittymän muodostavat:

- yhteenliittymän keskusyhteisö eli OP Osuuskunta
- keskusyhteisön konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset
- keskusyhteisön jäsenluottolaitokset
- jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset
- sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet.

Talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaan keskusyhteisö on velvollinen tukemaan jäsenluottolaitosta sen selvitystilän estämiseksi ja vastaamaan jäsenluottolaitoksen veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista. Jäsenluottolaitos puolestaan on velvollinen suorittamaan keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena tai toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna eräänntyneestä velasta. Keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa jäsenluottolaitoksella on rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

OP Ryhmän muodostavat:

- yhteenliittymä sekä
- sellaiset yhteenliittymän ulkopuoliset yritykset, joiden äänivallasta yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt omistavat yli puolet.

OP Ryhmän laajuus eroaa yhteenliittymän laajuudesta siinä, että OP Ryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimpiä ovat vakuutusyhtiöt, joiden kanssa yhteenliittymä muodostaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän.

OP Ryhmän ja sen yhteenliittymän juridista rakennetta on selvitetty tarkemmin OP Ryhmän tilinpäätöksessä, joka on luettavissa osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Medialle - Raportit - [OP Ryhmän raportit](#). OP Ryhmä ja yhteenliittymä eivät kumpikaan muodosta kirjanpitolaisa tarkoitettua konsernia tai luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua konsolidointiryhmää. Keskusyhteisö laatii talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa

2.1.2 OP-liitot

OP-liitot ovat jäsenosuuspankkien alueellisia yhteistyöelimiä. Nämä kuusi OP-liittoa varmistavat osuuspankkien yhteistyötä ja keskinäistä kanssakäymistä sekä ylläpitävät ja kehittävät ryhmähenkeä ja ryhmäyhtenäisyyttä. Lisäksi kunkin liiton jäsenpankit tekevät yhteistyötä muun muassa yhteiskuntavastuuseen ja liiton osuuspankkien hallinnon koulutukseen liittyvissä hankkeissa.

OP-liitot nimeävät alueensa ehdokkaat OP Osuuskunnan hallintoneuvostoon sekä muihin OP Ryhmän toimielimiin, joihin OP-liitoilla on oikeus asettaa ehdokkaita.

OP-liiton jäsenpankkien edustajista koostuva kokous valitsee hallituksen edustamaan liittoa ja hoitamaan sen asioita.

2.1.3 OP Osuuskunta eli keskusyhteisö

OP Ryhmän keskusyhteisö on OP Osuuskunta ja sen kotipaikka on Helsinki. Keskusyhteisön jäseninä voivat olla talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitettut luottolaitokset, joiden säännöt tai yhtiöjärjestyksen keskusyhteisö on hyväksynyt. Jäseneksi ottamisesta päättää keskusyhteisön hallintoneuvosto.

Keskusyhteisön tehtävänä on yhteenliittymän keskusyhteisönä ja OP Ryhmän muodostaman rahoitus- ja vakuutusryhmittymän johdossa olevana yrityksenä edistää ja tukea tasapuolisesti jäsenluottolaitostensa, muiden OP Ryhmään kuuluvien yritysten ja yhteisöjen sekä koko ryhmän kehitystä ja yhteistoimintaa. Tässä tarkoituksessa keskusyhteisö ohjaa ryhmän keskitettyjä palveluja, kehittää ryhmän liiketoimintaa, huolehtii ryhmän strategisesta ohjauksesta ja edunvalvonnasta sekä hoitaa yhteenliittymän keskusyhteisölle ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymän johdossa olevalle yritykselle kuuluvat ohjaus- ja valvontatehtävät. Lisäksi keskusyhteisö toimii OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä.

Keskusyhteisössä jäsenosuuspankit käyttävät päätösvaltaa osuuskunnan kokouksessa ja sen valitsemissa hallintoneuvostossa.

3 OP RYHMÄN VASTUULLINEN TOIMINTA JA LUOTETTAVA HALLINTO

3.1 Arvot ja vastuullinen toiminta

OP Ryhmän perustehtävä on edistää omistaja-asiakkaiden ja toimintaympäristön kestävää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia. OP Ryhmälle on määritelty toimintaa ohjaavat ja ryhmän perustehtävää tukevat arvot: ihmisläheisyys, vastuullisuus ja yhdessä menestyminen.

OP Ryhmä soveltaa toiminnassaan Hyvän liiketavan periaatteita (Code of Business Ethics), jotka sisältävät keskeiset vastuullisuus- ja ympäristöperiaatteet, joiden mukaisesti kaikkien OP Ryhmässä työskentelevien ja hallinnossa vaikuttavien tulee toimia. OP Ryhmä on sitoutunut noudattamaan kansainvälisiä toiminnan vastuullisuutta ohjaavia periaatteita, joista keskeisimmät ovat YK:n Global Compact -aloitteen periaatteet. OP Ryhmä on allekirjoittanut YK:n ympäristöohjelman Finance Initiativen (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet. Lisäksi ryhmän rahasto- ja varainhoitoyhtiöt ovat allekirjoittaneet kansainväliset YK:n tukemat vastuullisen sijoittamisen periaatteet (PRI) ja Pohjola Vakuutus on sitoutunut YK:n kestävän vakuuttamisen periaatteisiin (PSI).

Vastuullisuus on kiinteä osa OP Ryhmän liiketoimintaa ja strategiaa. OP Ryhmän vastuullisuusohjelma päivitettiin elokuussa 2022. Vastuullisuusohjelman painopistealueet Ilmasto ja ympäristö, Ihmiset ja yhteisöt sekä Hyvä hallintotapa luovat perustan vastuullisuustyölle. Vastuullisuusohjelma on luettavissa OP:n verkkosivuilla osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä

- Vastuullisuus - [Vastuullisuusohjelma](#). OP Ryhmä raportoi vastuullisuudestaan säännöllisesti Global Reporting Initiative (GRI) -ohjeiston mukaisesti.

OP Ryhmän keskusyhteisön eli OP Osuuskunnan hallitus hyväksyy yritys vastuun politiikan, vastuullisuusohjelman ja sen merkittävät muutokset. OP Osuuskunnan hallintoneuvosto arvioi säännöllisesti ryhmän vastuullisuusohjelmaa ja seuraa sen toteutumista sekä vahvistaa hallituksen päätökset vastuullisuusohjelman merkittävistä muutoksista.

OP Osuuskunnan johtokunnan perustama ESG-toimikunta valmistelelee OP Ryhmän vastuullisuusohjelman ja seuraa sen tavoitteiden toteutumista. Liiketoimintojen vastuullisuuden työryhmät ohjaavat jokapäiväistä vastuullisuustyötä ja vastuullisuusohjelman toimeenpanoa. OP Ryhmän yritys vastuun politiikat ja linjaukset koskevat kaikkia ryhmän yhtiöitä mukaan lukien OP Yrityspankki, OP-Asuntoluottopankki ja osuuspankit. Johtamistapaa arvioidaan osana yleisiä johtamiskäytäntöjä. Tavoitteita ja toimintaperiaatteita päivitetään, mikäli esimerkiksi toimintaympäristössä tapahtuu reagoitavia vaativia muutoksia. Sidosryhmät voivat antaa palautetta yritys vastuuseen liittyvistä asioista normaalikäytäntöjen mukaisesti.

Ryhmätasoinen ESG- ja vastuullisuustoiminto on sijoitettu OP Yrityspankkiin, ja sen tehtävät kattavat koko OP Ryhmän. Toimintoa johtava ESG- ja vastuullisuusjohtaja raportoi OP Yrityspankin toimitusjohtajalle, joka vastaa johtokuntatasolla vastuullisuudesta.

OP Ryhmän toimintaa ohjaavat ryhmän strategia, arvot, johdon linjaukset, asiakkaiden ja toimintaympäristön tarpeet, kansainväliset sitoumukset sekä EU- ja kotimainen sääntely. Vastuullisuusnäkökulmat vaikuttavat kaikkiin toimintaa ohjaaviin asioihin ja siten vastuullisuus on sisäänrakennettu toimintaamme.

3.2 Luotettavan hallinnon periaatteet

OP Osuuskunnan hallitus ja hallinnon monimuotoisuutta koskevilta osin hallintoneuvosto ovat vahvistaneet koko OP Ryhmän luotettavan hallinnon periaatteet. Periaatteet koskevat soveltuvin osin kaikkia OP Ryhmän yhteisöjä, jotka voivat tarvittaessa laatia omia, ryhmätason ohjeistusta tarkentavia ohjeitaan.

Luotettavaan hallintoon kuuluu, että OP Ryhmässä kokonaisuutena ja sen yhteisöissä:

- on dokumentoitu organisaatorakenne, jossa valta-, vastuu- ja raportointisuhteet ovat selkeät
- hallintoelimet ovat monimuotoisia; niiden jäsenillä on monipuolisesti osaamista ja kokemusta, sukupuolten ja eri ikäryhmien edustus hallintoelimissä on riittävä ja alueellinen edustavuus toteutuu
- hallintoelimet arvioivat ja kehittävät säännöllisesti toimintaansa
- ylimpään ja toimivaan johtoon kuuluvat henkilöt ovat luotettavia, tehtävään sopivia ja ammattitaitoisia
- eturistiriitatilanteet tunnistetaan ja hallitaan
- riskienhallinta, compliance ja sisäinen tarkastus on järjestetty liiketoiminnoista riippumattomasti
- palkitsemisen periaatteet tukevat tavoitteiden saavuttamista eivätkä houkuttele ottamaan linjattua riskinottoa suurempaa riskiä, kannusta toimimaan eturistiriitoja koskevien periaatteiden vastaisesti taikka johda asiakkaan edun vastaiseen toimintaan
- toiminta on läpinäkyvää ja avointa ja toiminnan luotettavuuden kannalta olennaiset tiedot julkistetaan
- yritysturvallisuuden, tietosuojan ja tietoturvallisuuden varmistaminen on olennainen ja erottamaton osa toimintaa
- toimintoja ulkoistettaessa varmistetaan, että ulkoistettuun toimintaan liittyvä riskienhallinta ja valvonta on järjestetty asianmukaisesti

- henkilöstöllä ja sidosryhmillä on mahdollisuus ilmoittaa havaitsemistaan rikkomuksista riippumatonta kanavaa käyttäen.

3.3 Hallinnon monimuotoisuus

Hallintoelinten kokoonpanoa suunnitellaan pitkäjänteisesti. Tehokas työskentely hallintoelimi-
missä edellyttää, että niissä on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja koke-
musta.

Valmisteltaessa hallintoelinten jäsenten valintaa kiinnitetään huomiota henkilön hallintoeli-
men kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon muun muassa riittävän monimuotoisuuden yllä-
pitämisessä ja kehittämisessä. Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla
valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja su-
kupuolten sekä eri ikäryhmien riittävä edustus hallintoelimissä.

Tavoitteena on, että keskusyhteisön ja osuuspankkien hallintoneuvostoissa ja hallituksissa
molemmat sukupuolet ovat edustettuina vähintään suhteessa 60/40 prosenttia. Tavoitteen
pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja koke-
mukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallintoelimen jäseneksi asetetaan se, joka
edustaa hallintoelimestä vähemmistönä olevaa sukupuolta.

Vuonna 2022 keskusyhteisön eli OP Osuuskunnan hallintoneuvostossa oli miehiä 58 pro-
senttia ja naisia 42 prosenttia (vuonna 2021 miehiä oli 61 prosenttia ja naisia 39 prosent-
tia), ja sen hallituksessa miehiä 64 prosenttia ja naisia 36 prosenttia (samoin vuonna 2021).
OP Osuuskunnan hallitus täyttää uuden direktiivin¹ vaatimukset hallintoelinten jäsenten
sukupuolijakauman tasapainottamisesta. Direktiivin mukaan yhtiön toimitusjohtajaa ei oteta
huomioon sukupuolijakaumaa laskettaessa, jolloin OP Osuuskunnan hallituksessa on miehiä
60 prosenttia ja naisia 40 prosenttia. Direktiivin veloitteet on saatettava osaksi kansallista
lainsäädäntöä 28.12.2024 mennessä.

Hallintoneuvoston ja hallituksen monimuotoisuudesta on kerrottu tarkemmin kohdissa
4.3.1 ja 4.6.1.

Osuuspankkien hallintoelinten jäsentiedot ovat saatavilla osuuspankkien omilla sivuilla
osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Tietoa ryhmästä - Osuuspankit - [Osuuspankkien omat sivut](#).

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2381, annettu 23. päivänä marraskuuta 2022, pörssiyhtiöiden hallintoelinten jäsenten sukupuolijakauman tasapainottamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä.

4 OP OSUUSKUNNAN HALLINTO VUONNA 2022

Keskusyhteisön hallintorakenne

OP Osuuskunnan kokous 26.4.2022 päätti OP Osuuskunnan sääntöjen muuttamisesta. Sääntöihin tehtiin teknisiä päivityksiä ja täsmennyksiä sekä muutettiin äänileikkuria siten, että jatkossa osuuskunnan kokouksessa kukaan jäsenistä ei saa äänestää enemmällä kuin seitsemällä prosentilla kokouksessa edustetusta äänimäärästä. Enemmistö- tai määrä-enemmistövaatimuksen lisäksi päätös edellyttää, että kokouksessa äänestäneistä jäsenistä vähintään puolet kannattaa ehdotusta. Vaalissa tulee kuitenkin valituksi eniten ääniä saanut.

4.1 OP Osuuskunnan kokous

OP Osuuskunnan ylin päättävä toimielin on osuuskunnan kokous. Varsinainen osuuskunnan kokous mm. vahvistaa tilinpäätöksen, valitsee hallintoneuvoston jäsenet ja tilintarkastajan sekä hyväksyy mahdolliset sääntömuutokset. Osuuskunnassa säännöt ovat yhtiöjärjestyksestä vastaava asiakirja

Kokouksessa päätösvaltaa käyttävät osuuskunnan jäsenet eli keskusyhteisön jäsenosuuspankkien edustajat.

OP Osuuskunnan varsinainen osuuskuntakokous pidettiin 26.4.2022, ja sen pöytäkirja on luettavissa osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Tietoa ryhmästä - Hallinnointi - [Osuuskunnan kokous](#).

4.2 OP Ryhmän nimitystoimikunta

OP Ryhmän nimitystoimikunnan tehtävänä on muun muassa avustaa hallintoneuvostoa hallintoneuvoston jäsenten ehdollepanoa ja valintaa koskeissa, erityisesti seuraavissa asioissa:

- hallintoneuvoston työskentelylle tarpeellisten tietojen ja taitojen, kokemuksen, monimuotoisuuden ja jäsenyyden vaatiman ajan määrittely sekä jäsen ehdokkaiden kartoittaminen ja arviointi
- hallintoneuvoston monimuotoisuuden ja sukupuolten tasapuolisen edustuksen edistäminen
- hallintoneuvoston kokoonpanon ja kollektiivisen osaamisen riittävyden ja työskentelyn vuosittainen arviointi
- esityksen tekeminen hallintoneuvoston puheenjohtajistosta ja jäsenten palkkioista.

Toimikuntaan kuuluvat jäseninä kunkin OP-liiton hallituksen puheenjohtaja sekä ensimmäinen ja toinen varapuheenjohtaja. Toimikunnan puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana toimivat hallintoneuvoston näihin tehtäviin valitsemat toimikunnan jäsenet, joiden on oltava OP-liittojen hallitusten puheenjohtajia.

Nimitystoimikunnan kokoonpano vuonna 2022 (jäsenet lueteltu seuraavasti OP-liitoittain: puheenjohtaja, 1. varapuheenjohtaja ja 2. varapuheenjohtaja)

Etelä-Suomi: agrologi, maatalousyrittäjä Markus Johansson, johtaja, sähkötekniikan professori Jarmo Partanen ja toimitusjohtaja Juha Korhonen
Itä-Suomi: yrittäjä Pasi Korhonen, tutkimuspäällikkö, sosiaali- ja terveystieteiden laitoksen johtaja Elsa Paronen ja toimitusjohtaja Jaana Vänskä
Länsi-Suomi–Sydkusten: toiminnanjohtaja Teija Kirkkala, asiantuntija Ville Tulonen toimitusjohtaja Jouni Hautala
Pohjanmaa–Österbotten: MMM, agronomi Jouko Perälä, maaseutuyrittäjä Stefan Saaristo ja toimitusjohtaja Matti Mäkinen
Pohjois-Suomi: toimitusjohtaja Kari Raappana, DI Eija Sorjamaa ja toimitusjohtaja Laura Harju-Autti
Sisä-Suomi: professori Janne Ruohonen, toimitusjohtaja Anssi Kuoppala ja toimitusjohtaja Kirsi Soltin

Nimitystoimikunnan puheenjohtajana toimii Janne Ruohonen ja varapuheenjohtajana Teija Kirkkala.

Nimitystoimikunta kokoontui vuonna 2022 yhden kerran.

4.3 OP Osuuskunnan hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston tehtävänä on muun muassa:

- osuuskuntalain mukaisena yleisenä tehtävänä valvoa, hallituksen valvontavelvollisuutta rajoittamatta, hallituksen ja pääjohtajan vastuulla olevaa keskusyhteisön hallintoa
- edistää omistaja-asiakkaiden etua, OP Ryhmän kilpailukykyä, kehitystä ja yhteistoimintaa sekä ryhmäyhtenäisyyttä
- valita hallituksen jäsenet ja päättää heidän palkkionsa
- nimittää toimitusjohtajana toimiva pääjohtaja ja pääjohtajan sijainen sekä päättää heidän palkka- ja eläke-eduistaan
- valita puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja OP Ryhmän nimitystoimikunnalle ja hallintoneuvoston nimitystoimikunnalle
- päättää keskusyhteisön jäseneksi ottamisesta, sääntöjen 5 §:ssä tarkoitetun varoituksen antamisesta ja jäsenen erottamista koskevan esityksen tekemisestä osuuskunnan kokoukselle
- arvioida säännöllisesti osuustoiminnallisten arvojen toteutumista OP Ryhmän toiminnassa ja omistaja-asiakkuuden kehitystä
- arvioida säännöllisesti OP Ryhmän vastuullisuusohjelmaa ja seurata sen toteutumista
- hyväksyä OP Ryhmälle toimintaperiaatteet, joilla edistetään hallintoelinten kokoonpanon monimuotoisuutta, sekä tavoite sukupuolten tasapuolisesta edustuksesta hallintoelimissä, ja laatia toimintaperiaatteet, joilla tavoite saavutetaan ja ylläpidetään.

Lisäksi hallintoneuvosto vahvistaa hallituksen päätökset, jotka ovat OP Ryhmän kannalta laajakantoisia taikka periaatteellisesti tai taloudellisesti merkittäviä. Tällaisia ovat ainakin hallituksen päätökset, jotka koskevat:

- OP Ryhmän riskinottohalua, strategiaa ja strategisia tavoitteita
- OP Ryhmän, keskusyhteisön tai keskusyhteisökonsernin toiminnan huomattavaa supistamista tai laajentamista tai niiden organisaation olennaista muuttamista
- keskusyhteisön ohjausmaksujen ja keskusyhteisökonsernin yhtiöiden palveluveloitusten periaatteita
- OP Ryhmän palkitsemisjärjestelmissä noudatettavia periaatteita
- keskinäisen vastuun edellyttämän pankkikohtaisen ohjauksen periaatteita
- omistaja-asiakasetuja koskevia periaatteita
- keskusyhteisön OP Ryhmän keskitettyjä palveluja hoitavien tytäryhteisöjen omistukseen liittyviä strategisesti merkittäviä järjestelyjä, kuten osakkeiden luovuttamista OP Ryhmän ulkopuolisille osakkeenomistajille
- jäsenpankin sääntöihin perustuvan suostumuksen antamista jäsenpankin liiketoiminnan luovuttamiselle tai vastaaville yritysjärjestelyille
- keskusyhteisön sääntöjen muuttamista koskevan esityksen tekemistä osuuskunnan kokoukselle.

Jos hallintoneuvosto ei vahvista edellä mainittua hallituksen päätöstä, sen on palautettava asia hallituksen uudelleen valmisteltavaksi.

OP Osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet. Hallintoneuvostossa on 36 jäsentä. Hallintoneuvoston jäsenet valitaan OP-liittojen alueelta siten, että jokaisesta OP-liitosta valitaan kuusi jäsentä, joista neljä on liiton jäsenpankkien hallintohenkilöitä ja kaksi toimitusjohtajia.

Hallintoneuvoston jäseneksi voidaan valita rehelliseksi ja luotettavaksi tunnettu henkilö, jolla ammatillisen kokemuksen perusteella voidaan arvioida olevan edellytykset osallistua tehokkaasti hallintoneuvoston työskentelyyn ja joka täyttää OP Ryhmän nimitystoimikunnan työjärjestyksessä ja muussa sisäisessä ohjeistuksessa asetetut vaatimukset.

Lähtökohtaisesti hallintoneuvoston hallintohenkilöjäsenen toimikausi on neljä vuotta ja toimitusjohtajajäsenen kaksi vuotta, luettuna varsinaisen osuuskunnan kokouksen päättymisestä varsinaisen osuuskunnan kokouksen päättymiseen. Kaikki hallintoneuvoston jäsenet erosivat tehtävästään sääntömuutoksen siirtymäsäännöksen takia vuoden 2021 varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa. Hallintoneuvoston jäsenten toimikausi määräytyy siirtymäaikana siten, että vuonna 2022 jokaisesta OP-liitosta erosi yksi hallintohenkilöjäsen ja yksi toimitusjohtajajäsen. Tämän jälkeen noudatetaan toimitusjohtajien osalta normaalia kahden vuoden toimikautta. Vuosina 2023–2025 kustakin OP-liitosta on erovuorossa vuosittain yksi hallintohenkilöjäsen. Tämän jälkeen noudatetaan hallintohenkilöjäsenten osalta normaalia neljän vuoden toimikautta. Jäsenten erovuoroisuus ratkaistiin arvalla.

Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Hallintoneuvoston puheenjohtajan ja vähintään toisen varapuheenjohtajan on oltava henkilö, joka ei ole OP Ryhmään kuuluvan yhteisön toimitusjohtaja eikä työsuhteessa tällaiseen yhteisöön.

4.3.1 Hallintoneuvoston kokoonpano 26.4.2022 pidetyn osuuskunnan kokouksen päätöksen mukaisena ja kokoukset vuonna 2022

Nimi, syntymävuosi ja kotipaikka	OP-liitto	Asema OP Osuuskunnan hallintoneuvostossa	Päätöksi, titteli, koulutus	Hallintoehkilötaustaisen asema osuuspankissa
Hakaso Päivi , 1971, Huiittinen	Länsi-Suomi – Sydäkusten	Jäsen	Hankintapäällikkö, Nor-nickel Harjavalta Oy, Fi-losofian maisteri	Hallituksen puheenjohtaja, Ala-Satakunnan Osuus-pankki
Harju Eeva , 1967 Pudasjärvi	Pohjois-Suomi	Jäsen	Filosofian maisteri	Hallituksen puheenjohtaja, Pudasjärven Osuuspankki
Helin Mika , 1965, Hämeenlinna	Etelä-Suomi	Jäsen	Toimitusjohtaja, Etelä-Hämeen Osuuspankki, Kauppatieteiden mais-teri	
Hinkkanen Mervi , 1954, Kontiolahti	Itä-Suomi	Jäsen	Restonomi AMK, MBA	Jäsenyys päättynt 30.11.2022 Hallituksen puheenjohtaja, Pohjois-Karjalan Osuus-pankki
Hyvönen Railli , 1964, Kontiolahti	Itä-Suomi	Jäsen	Toimitusjohtaja, Vaara-Karjalan Osuuspankki, Kauppatieteiden mais-teri, eMBA	
Julkunen Saara , 1967, Kuopio	Itä-Suomi	Jäsen	Professori, kauppatie-teiden laitosjohtaja, Itä-Suomen yliopisto, Kauppatieteiden tohtori, yhteiskuntatieteiden maisteri	Hallituksen jäsen, Pohjois-Savon Osuuspankki
Jurmu Taija , 1976, Rovaniemi	Pohjois-Suomi	1. varapuheenjohtaja	Asianajaja, Asianajotoimisto Jurmu, OTM, asianajajatutkinto, HHJ PJ	Hallituksen puheenjohtaja, Pohjolan Osuuspankki
Kainusalmi Mika , 1979, Savitaipale	Etelä-Suomi	Jäsen	Kehittämispäällikkö, Lappeenrannan teknil-linen yliopisto, Kauppatieteiden mais-teri, diplomi-insinööri	Hallituksen puheenjohtaja, Savitaipaleen Osuuspankki
Kiuru Matti , 1963, Pori	Länsi-Suomi-Sydäkusten	Jäsen	Toimitusjohtaja, Länsi-Suomen Osuuspankki, Kauppatieteiden mais-teri, eMBA	
Kujala Päivi , 1965, Alavus	Pohjanmaa-Österbotten	Jäsen	Vanhempi maatalous-ekonomisti, Pellervon taloustutkimus PTT, HT, MMM, Agronomi	Hallituksen jäsen, Sydänmaan Osuuspankki
Kuosa-Kaartti Katja-Riina , 1973, Orimattila	Etelä-Suomi	Jäsen	KHT-tilintarkastaja, Ti-lintarkastus Kuosa-Kaartti Oy, Kauppatie-teiden maisteri	Hallituksen puheenjohtaja, Ylä-Uudenmaan Osuus-pankki

Lehtonen Pekka, 1969, Kangasala	Sisä-Suomi	Jäsen	Toimitusjohtaja, Kangasalan Lämpö Oy, Koneautomaatioinsinööri, HHJ	Hallituksen puheenjohtaja, Kangasalan Seudun Osuuspankki
Lohi Tuomas, 1979, Kempele	Pohjois-Suomi	Jäsen	Kunnanjohtaja, Kempeleen kunta, Filosofian tohtori, HHJ	Hallituksen jäsen, Tyrnävän Osuuspankki
Loikkanen Toivo, 1960, Savonlinna	Itä-Suomi	Jäsen	Aluekappalainen, Savonlinnan seurakunta, Teologian maisteri	Hallintoneuvoston puheenjohtaja, Suur-Savon Osuuspankki
Manninen Veijo, 1962, Pyhäjärvi	Pohjanmaa- Österbotten	Jäsen	Maatalousyrittäjä, Agrokologi, HHJ-puheenjohtaja	Hallituksen puheenjohtaja, Suomenselän Osuuspankki
Markula Kaisa, 1967, Loimaa	Länsi-Suomi- Sydkusten	Jäsen	Toimitusjohtaja, Niinjoikivarren Osuuspankki, Kauppatieteiden maisteri, agrokologi (AMK)	
Mäkelä Anssi, 1961, Urjala	Sisä-Suomi	Jäsen	Senior Manager, Valmet Technologies Oy, Diplomi-insinööri	Hallituksen puheenjohtaja, Etelä-Pirkanmaan Osuuspankki
Mäkelä Kari, 1982, Jämsä	Sisä-Suomi	Jäsen	Toimitusjohtaja, Jämsän Seudun Osuuspankki, Tuotantotalouden DI-insinööri	
Nikola Annukka, 1960, Kirkkonummi	Etelä-Suomi	Puheenjohtaja	Hallituksen puheenjohtaja, KTM, ekonomi	Hallituksen puheenjohtaja, Uudenmaan Osuuspankki
Niskanen Yrjö, 1957, Rantasalmi	Itä-Suomi	Jäsen	Asiantuntija, Suomen Metsäkeskus, MMT	Jäsenyys päättynyt 8.12.2022 Hallituksen varapuheenjohtaja, Rantasalmen Osuuspankki
Nurmela Jarmo, 1967, Alajärvi	Pohjanmaa- Österbotten	Jäsen	Palveluesimies, Etelä-Pohjanmaan TE-toimisto, Tradenomi	Hallituksen puheenjohtaja, Alajärven Osuuspankki
Nylund Ulf, 1965, Vaasa	Pohjanmaa- Österbotten	Jäsen	Toimitusjohtaja, Vaasan Osuuspankki, Kauppatieteiden maisteri, eMBA, HHJ	
Palosaari Heikki, 1962, Kello	Pohjois-Suomi	Jäsen	Toimitusjohtaja, Kemin Seudun Osuuspankki, Kauppatieteiden maisteri, eMBA	
Perätalo Teuvo, 1963, Kajaani	Pohjois-Suomi	Jäsen	Toimitusjohtaja, Kainuun Osuuspankki, Oikeustieteen kandidaatti, HHJ	
Pättiniemi Johanna, 1974, Humpkala	Länsi-Suomi – Sydkusten	Jäsen	Maatilayrittäjä, MMT, agronomi	Hallituksen puheenjohtaja, Humpkala-Metsämaan Osuuspankki

Rajala Tiina, 1963, Kempele	Pohjois-Suomi	Jäsen	Kehitysjohtaja, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Hallintotieteiden maisteri, eMBA, HHJ	Hallintoneuvoston puheenjohtaja, Oulun Osuuspankki
Rantala Jyrki, 1969, Kokkola	Pohjanmaa- Österbotten	Jäsen	Toimitusjohtaja, Keski-Pohjanmaan Osuuspankki, Varatuomari, HuK, eMBA	
Sandell Carolina, 1978, Maarianhamina	Länsi-Suomi- Sydkusten,	Jäsen	Yrittäjä, Lisa Sandell Ab, FM	Hallituksen jäsen, Andelsbanken för Åland
Sarhemaa Teemu, 1980, Asikkala	Etelä-Suomi	Jäsen	Toimitusjohtaja, Järvi-Hämeen Osuuspankki, Tradenomi, eMBA, kauppatieteiden ylioppilas	
Saukkonen Timo, 1963, Simpele	Etelä-Suomi	Jäsen	MMM, Maa- ja metsätalousyrittäjä	Hallituksen jäsen, Etelä-Karjalan Osuuspankki
Selkee Leena, 1958, Ruovesi	Sisä-Suomi	Jäsen	Toimitusjohtaja, Ylä-Pirkanmaan Osuuspankki, Oikeustieteen maisteri, HHJ	
Sotarauta Markku, 1963, Ylöjärvi	Sisä-Suomi	Jäsen	Professori, Tampereen yliopisto, HTT	Hallituksen puheenjohtaja, Tampereen Seudun Osuuspankki
Syrjälä Timo, 1980, Yli-Lesti	Pohjanmaa- Österbotten	Jäsen	Yrittäjä, metsäasiantuntija, Metsätalouden insinööri	Hallituksen puheenjohtaja, Jokilaaksojen Osuuspankki
Takala Pauliina, 1969, Lievestuore	Sisä-Suomi	Jäsen	Toimitusjohtaja, Jyväskylän sotainvalidien asuntosäätiö, Yhteiskuntatieteiden maisteri, IAT	Hallintoneuvoston puheenjohtaja, Keski-Suomen Osuuspankki
Tiiri Janne, 1965, Oripää	Länsi-Suomi- Sydkusten	Jäsen	Maatalousyrittäjä, Maatalous- ja metsätieteiden kandidaatti, agronomi	Hallituksen puheenjohtaja, Osuuspankki Harjuseutu
Väänänen Ari, 1973, Maaninka	Itä-Suomi	2. varapuheenjohtaja	Toimitusjohtaja, Maaningan Osuuspankki, OTK, VT	

Juha Junttilan hallintoneuvoston jäsenyys päättyi 20.9.2021, Petri Sahlströmin jäsenyys päättyi 31.12.2021, Tuomas Puttosen jäsenyys päättyi 28.2.2022, Sirpa Leppäkosken jäsenyys päättyi 31.3.2022 ja Timo Metsä-Tokilan jäsenyys päättyi 26.4.2022.

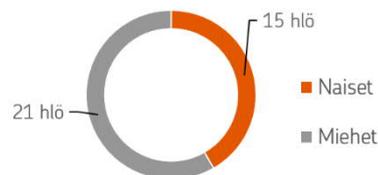
OP Osuuskunnan varsinaisessa kokouksessa 26.4.2022 uusina jäseninä hallintoneuvostoon valittiin Eeva Harju, Tuomas Lohi, Kari Mäkelä, Leena Selkee sekä Janne Tiiri. Lisäksi erovuorossa olleet Mika Kainusalmi, Mika Helin, Mervi Hinkkanen, Raili Hyvönen, Pauliina Takala, Kaisa Markula, Timo Syrjälä, Ulf Nylund sekä Teuvo Perätalo valittiin uudelleen hallintoneuvoston jäseniksi.

Henkilöstön edustajilla on hallintoneuvoston kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Henkilöstön edustajat vuonna 2022 olivat Miia Korvenoja, Jussi Kulmala, Eija Laurila ja Eero Pulkkinen.

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2022 viisi kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 96 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa, joka on luettavissa osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Medialle - Raportit - [OP Ryhmän raportit](#).

Hallintoneuvoston monimuotoisuus

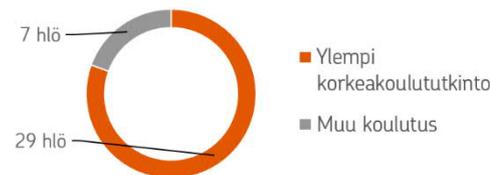
Sukupuoli

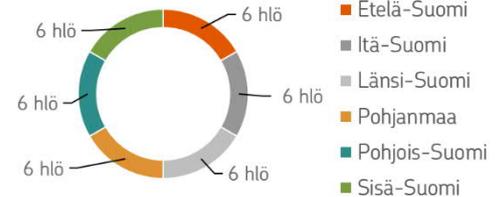
Ikä

Koulutus

Jäsenyys OP-liitoissa

4.4 Hallintoneuvoston valmistelujaokset

Hallintoneuvostolla on 26.4.2022 alkaen kaksi valmistelujaosta. Palkitsemis- ja osuustoimintajaokset yhdistettiin vastuullisuus- ja palkitsemisjaokseksi. Lisäksi hallintoneuvostolla on strategiajaos. Jaokset avustavat hallintoneuvostoa tehtäviinsä kuuluvissa asioissa.

Hallintoneuvosto valitsee vuosittain keskuudestaan jaosten varapuheenjohtajat ja jäsenet sekä vahvistaa työjärjestykset. Jaosten puheenjohtajista määrätään niiden työjärjestyksissä. Strategiajaoksen puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja ja vastuullisuus- ja palkitsemisjaoksen puheenjohtajana hallintoneuvoston ensimmäinen varapuheenjohtaja.

4.4.1 Strategiajaos

Strategiajaos valmistelee hallintoneuvostossa käsiteltävät asiat, jotka koskevat OP Ryhmän riskinottohalua, strategiaa ja strategisten tavoitteiden toteutumista taikka OP Ryhmän tai keskusyhteisön toiminnan huomattavaa supistamista tai laajentamista tai organisaation olennaista muuttamista taikka keskusyhteisön OP Ryhmän keskitettyjä palveluja hoitavien tytäryhteisöjen omistukseen liittyviä strategisesti merkittäviä järjestelyjä.

Strategiajaoksen kokoonpano 26.4.2022 alkaen ja kokoukset 2022

Annukka Nikola, puheenjohtaja
 Ari Väänänen, varapuheenjohtaja
 Päivi Hakasuo
 Mika Helin
 Raili Hyvönen

Saara Julkunen
Matti Kiuru
Päivi Kujala
Katja Kuosa-Kaartti
Pekka Lehtonen
Tuomas Lohi
Toivo Loikkanen
Anssi Mäkelä
Yrjö Niskanen 8.12.2022 asti
Jarmo Nurmela
Tiina Rajala
Jyrki Rantala
Teemu Sarhemia

Strategiajaos kokoontui vuonna 2022 kolme kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

4.4.2 Vastuullisuus- ja palkitsemisjaos

Vastuullisuus- ja palkitsemisjaon valmistelee hallintoneuvostossa käsiteltävät asiat, jotka koskevat omistaja-asiakkuusohjelmaa koskevia päälinjauksia ja omistaja-asiakkaan saamaa kokonaishyötyä tai OP Ryhmän palkitsemisjärjestelmän periaatteita.

Lisäksi jaoksen tehtävänä on arvioida ja edistää OP Ryhmän arvojen ja perustehtävän toteutumista OP Ryhmässä, arvioida OP Ryhmän ESG- ja vastuullisuusohjelmaa ja seurata ESG:n ja vastuullisuuden toteutumista OP Ryhmän toiminnassa sekä seurata OP Ryhmän palkitsemisjärjestelmän tavoitteiden toteutumista.

Vastuullisuus- ja palkitsemisjaoksen kokoonpano 26.4.2022 alkaen ja kokoukset 2022

Taija Jurmu, puheenjohtaja
Markku Sotara, varapuheenjohtaja
Eeva Harju
Mervi Hinkkanen 30.11.2022 asti
Mika Kainusalmi
Veijo Manninen
Kaisa Markula
Kari Mäkelä
Ulf Nylund
Heikki Palosaari
Teuvo Perätalo
Johanna Pättiniemi
Carolina Sandell
Timo Saukkonen
Leena Selkee
Timo Syrjälä
Pauliina Takala
Janne Tiiri

Vastuullisuus- ja palkitsemisjaos kokoontui vuonna 2022 kaksi kertaa, ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Lisäksi osuustoimintajaos kokoontui kerran, ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

4.4.3 Hallintoneuvoston nimitystoimikunta

Hallintoneuvostolla on nimitystoimikunta, joka toimii luottolaitostoinnasta annetun laissa tarkoitettuna nimitysvaliokuntana ja jonka lakisääteisenä tehtävänä on avustaa hallintoneuvostoa hallituksen jäsenten ehdollepanoa ja valintaa sekä pääjohtajan ja pääjohtajan sijaisen ehdollepanoa ja nimittämistä koskeissa, erityisesti seuraavissa asioissa:

- hallituksen ja pääjohtajan työskentelylle tarpeellisten tietojen, taitojen ja kokemuksen sekä hallituksen monimuotoisuuden ja jäsenyyden vaatiman ajan arviointi, hallitukseen tarvittavien jäsenten lukumäärän arviointi, hallituksen uusien jäsenten ja pääjohtajan tehtäväkuvien ja vaadittavien valmiuksien määrittely sekä hallituksen jäsen ehdokkaiden ja pääjohtajaehdokkaiden kartoittaminen ja arviointi sekä esityksen tekeminen hallintoneuvostolle hallitukseen valittavien jäsenten lukumäärästä ja hallituksen jäseniksi valittavista henkilöistä sekä pääjohtajan ja pääjohtajan sijaisen nimittämisestä
- hallituksen kokoonpanon ja työskentelyn sekä yksittäisten jäsenten ja pääjohtajan työskentelyn arviointi
- hallituksen monimuotoisuuden ja sukupuolten tasapuolisen edustuksen edistäminen.

Nimitystoimikuntaan kuuluvat jäseninä hallintoneuvoston puheenjohtaja ja ensimmäinen varapuheenjohtaja, hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä OP Ryhmän nimitystoimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Hallintoneuvosto valitsee toimikunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä vahvistaa toimikunnan työjärjestyksen.

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan kokoonpano ja kokoukset 2022

Anukka Nikola, puheenjohtaja
 Markku Sotarauta, varapuheenjohtaja 26.4.2022 asti
 Taija Jurmu, varapuheenjohtaja 26.4.2022 alkaen
 Jarna Heinonen
 Eero Hettula 26.4.2022-20.6.2022
 Markus Johansson 26.4.2022 asti
 Teija Kirkkala 25.8.2022 alkaen
 Matti Niiranen 26.4.2022 asti
 Jaakko Pehkonen
 Janne Ruuhonen 26.4.2022 alkaen

Nimitystoimikunta kokoontui vuonna 2022 kaksi kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

4.5 OP Osuuskunnan puheenjohtajisto

Puheenjohtajisto koostuu hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajista, hallituksen puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta sekä pääjohtajasta. Puheenjohtajiston tehtävänä on muun muassa valmistella hallintoneuvoston asialistat yhteistyössä hallituksen kanssa ja valmistella hallintoneuvostolle esitykset OP Ryhmän Gebhard-mitalien ja OP Ryhmän kultaisten kunniamerkkien saajista. Puheenjohtajiston puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajana hallintoneuvoston 1. varapuheenjohtaja.

Puheenjohtajiston kokoonpano ja kokoukset 2022

Annukka Nikola, puheenjohtaja
Markku Sotarauta, varapuheenjohtaja 26.4.2022 asti
Tajja Jurmu, varapuheenjohtaja 26.4.2022 alkaen
Jarna Heinonen
Jaakko Pehkonen
Timo Ritakallio
Ari Väänänen

Puheenjohtajisto kokoontui vuonna 2022 kuusi kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

4.6 OP Osuuskunnan hallitus

Hallituksen sääntöihin perustuvana tehtävänä on:

- ohjata keskusyhteisön, keskusyhteisökonsernin, yhteenliittymän ja koko OP Ryhmän toimintaa hallintoneuvoston ohjeiden mukaisesti ja huolehtia keskusyhteisön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä osuuskuntalain, luottolaitostoinnista annetun lain, talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain ja muun lainsäädännön ja viranomaisten määräysten ja päätösten mukaisesti, sekä vastata siitä, että keskusyhteisön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty (hallintotehtävä)
- valvoa, että keskusyhteisöä, keskusyhteisökonsernia, yhteenliittymää ja koko OP Ryhmää hoidetaan luotettavasti, tehokkaasti ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti, ja että keskusyhteisö, sen tytäryritykset ja yhteenliittymään kuuluvat muut yritykset toimivat niitä koskevan lainsäädännön, viranomaisten määräysten ja päätösten, sääntöjensä tai yhtiöjärjestyksensä sekä keskusyhteisön hallintoneuvoston ja hallituksen vahvistamien periaatteiden ja ohjeiden mukaisesti (valvontatehtävä)
- nimittää keskusyhteisölle sisäisestä tarkastuksesta vastaava johtaja, riskienhallinnasta vastaava johtaja, compliancesta vastaava johtaja sekä pääjohtajalle suoraan raportoivat muut johtajat (pois lukien pääjohtajan sijainen)
- vahvistaa itselleen ja kullekin hallituksen valiokunnalle ja hallituksen mahdollisesti asettamille muille valmisteluelimille työjärjestys sekä valita niille puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsenet
- päättää sääntöjen 26 §:ssä tarkemmin määrättyllä tavalla lisäosuuksien antamisesta ja lisäpääomaosuuslajeista sekä 27 §:ssä tarkemmin määrättyllä tavalla jäsenosuusmaksujen ja lisäosuusmaksujen palauttamisesta kieltäytymisestä ja kiellon kumoamisesta
- päättää lahjan antamisesta yleishyödylliseen tai siihen verrattavaan tarkoitukseen, jollei asia sääntöjen 30 §:n mukaan kuulu osuuskunnan kokouksen päätettäväksi
- päättää osuuskunnan kokouksen koollekutsumisesta ja päätösesitysten tekemisestä osuuskunnan kokoukselle sääntöjen muuttamisesta, taseen osoittaman ylijäämän käyttämisestä ja muista osuuskunnan kokouksen päätettäväksi kuuluvista asioista.

Hallituksen tehtävänä on lisäksi seurata OP Ryhmän toimintaympäristön kehitystä ja OP Ryhmään sovellettavan keskeisen lainsäädännön muutoksia ja niiden vaikutuksia OP Ryhmän toimintaan. Tarkka hallituksen tehtävien kuvaus on hallituksen käyttöönsä hyväksymässä työjärjestyksessä.

Sääntöjen mukaan hallitukseen kuuluu pääjohtaja toimiaikanaan ja 9–13 muuta hallinto-neuvoston valitsemaa jäsentä. Säännöissä edellytetään, että hallituksen jäsenistä vähintään neljä on keskusyhteisöstä ja muista OP Ryhmään kuuluvista yrityksistä riippumattomia. Riippumattomuusarvioinnissa noudatetaan luottolaitoksia sitovaa sääntelyä.

Hallituksen jäseniltä edellytetään heidän tehtäviensä hoidossa tarvittavia tietoja ja taitoja ja riittävää finanssialan tuntemusta. Hallituksen puheenjohtajalla on oltava vähintään 10 vuoden ja muulla hallituksen jäsenellä vähintään viiden vuoden kokemus vaativista liikkeenjohdon tehtävistä taikka hallituksen tehtäviin liittyvistä vaativista asiantuntijatehtävistä. Hallituksen jäsenten kelpoisuusehdoista määrätään tarkemmin hallintoneuvoston nimitystoimikunnan työjärjestyksessä.

Hallituksen muiden jäsenten kuin pääjohtajan toimikausi on kalenterivuosi.

Hallitus valitsee vuosittain keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Pääjohtajaa tai muuta henkilöä, joka on keskusyhteisöön työ- tai toimisuhteessa, ei voida valita hallituksen puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi.

4.6.1 Hallituksen kokoonpano ja kokoukset vuonna 2022

Tiedot hallituksen jäsenten keskeisistä luottamustehtävistä ovat saatavilla OP Ryhmän internetsivuilla osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Tietoa ryhmästä - [Hallinnointi](#) - [Hallitus](#).

	Nimi, syntymävuosi ja kotipaikka	Asema OP Osuuskunnan hallituksessa	Päätoimi, titteli, koulutus	Riippumattomuus OP Osuuskunnasta ja OP Ryhmästä
	Jaakko Pehkonen, 1960, Jyväskylä	Puheenjohtaja 1.1.2020 alkaen	Kansantaloustieteen professori, Jyväskylän yliopisto; kauppatieteiden tohtori, rahoitusneuvos	
	Jarna Heinonen 1965, Turku	Varapuheenjohtaja 1.1.2020 alkaen	Yrittäjyyden professori, Turun yliopiston kaup-pakorkeakoulu; kauppa-tieteiden tohtori	
	Jari Himanen, 1962, Mikkeli	Jäsen 1.1.2020 alkaen	Toimitusjohtaja, OP Suur-Savo; yo-merko-nomi, eMBA	

	<p>Kati Levoranta, 1970, Espoo</p>	<p>Jäsen 1.1.2020 alkaen</p>	<p>Executive Vice President, kaupallinen ja operatiivinen johtaja, P2X Solutions Oy; oikeustieteen kandidaatti, VT, LL.M, MBA</p>	<p>Riippumaton jäsen</p>
	<p>Pekka Loikkanen, 1959, Kuopio</p>	<p>Jäsen 1.1.2020 alkaen</p>	<p>Hallitusammattilainen; kauppatieteiden maisteri</p>	<p>Riippumaton jäsen</p>
	<p>Tero Ojanperä, 1966, Espoo</p>	<p>Jäsen 1.7.2020 alkaen</p>	<p>Yrittäjä, hallitusammattilainen; diplomi-insinööri, tekniikan tohtori</p>	<p>Riippumaton jäsen</p>
	<p>Riitta Palomäki, 1957, Tampere</p>	<p>Jäsen 1.1.2020 alkaen</p>	<p>Hallitusammattilainen; kauppatieteiden maisteri</p>	<p>Riippumaton jäsen</p>
	<p>Timo Ritakallio, 1962, Helsinki</p>	<p>Jäsen 1.1.2020 alkaen (pääjohtaja kuuluu hallitukseen toimiaikansa ajan)</p>	<p>Pääjohtaja, OP Ryhmä, OP Osuuskunnan toimitusjohtaja; tekniikan tohtori, oikeustieteen maisteri, MBA</p>	
	<p>Petri Sahlström, 1971, Oulu</p>	<p>Jäsen 1.1.2022 alkaen</p>	<p>Laskentatoimen ja rahoituksen professori, Oulun yliopisto; kauppatieteiden tohtori</p>	

Olli Tarkkanen, 1962,
Seinäjoki

Jäsen
1.1.2020 alkaen

Toimitusjohtaja, Etelä-
Pohjanmaan Osuus-
pankki; oikeustieteen
kandidaatti, eMBA

Mervi Väisänen, 1963,
Sotkamo

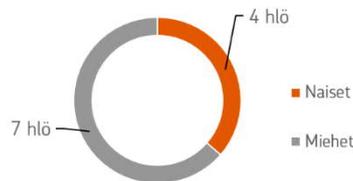
Jäsen
1.1.2020 alkaen

Markkinoinnin lehtori,
Kajaanin ammattikor-
keakoulu; kauppatietei-
den maisteri, HHJ PJ

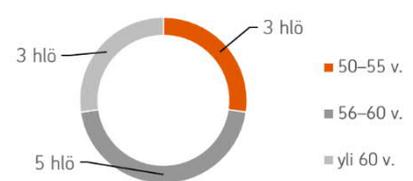
Hallitus kokoontui vuonna 2022 yhteensä 18 kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa, joka on luettavissa osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Medialle - Raportit ja julkaisut - [OP Ryhmän raportit](#).

Hallituksen monimuotoisuus

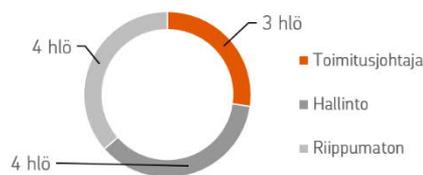
Sukupuoli

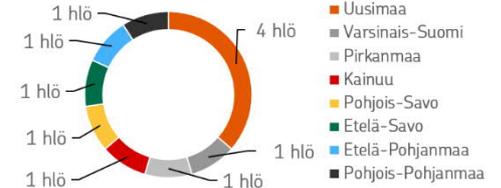
Ikä

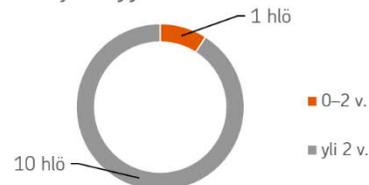
Tausta

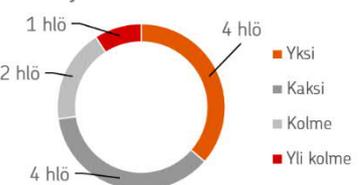
Maakuntajakauma

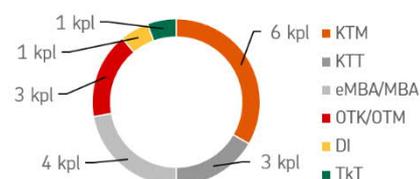
Hallitusjäsenyys

Tutkintojen määrä

Suomalaiset tutkinnot

Kansainväliset tutkinnot

4.7 Hallituksen valiokunnat

Hallituksella on luottolaitoslain mukaiset tarkastusvaliokunta, riskivaliokunta ja nimitys- ja palkitsemisvaliokunta, joiden kokoonpanosta ja tehtävistä määrätään keskusyhteisön säännöissä ja joiden tarkemmista tehtävistä määrätään hallituksen hyväksymässä valiokunnan työjärjestyksessä. Valiokunnat avustavat hallitusta tehtäviinsä kuuluvissa asioissa.

Kuhunkin valiokuntaan kuuluu hallituksen keskuudestaan valitsevat puheenjohtaja ja vähintään kaksi muuta jäsentä, joista puheenjohtajan ja jäsenten enemmistön, puheenjohtaja mukaan lukien, on oltava riippumaton OP Ryhmään kuuluvista yrityksistä. Pääjohtajaa ei voida valita valiokuntien jäseneksi.

4.7.1 Tarkastusvaliokunta

Lakisääteisinä tehtävinään tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta taloudellisen raportointijärjestelmän sekä sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuraamisessa ja arvioinnissa, tilintarkastuksen ja tilintarkastajan riippumattomuuden varmistamisessa ja tilintarkastajan valinnan valmistelussa.

Tehtäviensä toteuttamiseksi valiokunta muun muassa:

- valvoo tilinpäätöksen, taloudellista asemaa ja hallintoa koskevan muun julkistettavan tiedon sekä taloudellista asemaa koskevan sisäisen ja viranomaisraportoinnin luotettavuutta ja sääntelymukaisuutta
- valvoo sisäisen tarkastuksen riittävyttä, sen toiminnan tehokkuutta ja luotettavuutta sekä sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteiden noudattamista
- arvioi muun sisäisen valvonnan riittävyttä, toiminnan tehokkuutta ja luotettavuutta sekä niitä koskevien periaatteiden noudattamista taloudellista asemaa koskevan informaation riittävyyden ja luotettavuuden sekä sitä koskevan sääntelyn noudattamisen näkökulmasta
- käsittelee hallituksen päätettäväksi OP Ryhmän tilinpäätösperiaatteet, vakavaraisuuslaskennan periaatteet ja sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet lukuun ottamatta sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteiden teknisiä tai muuten vähäisiä muutoksia, joista valiokunta päättää
- käsittelee ja arvioi tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan liittyvät asiat
- valmistelee tilintarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen.

Tarkastusvaliokunnan kokoonpano ja kokoukset 2022

Riitta Palomäki, puheenjohtaja
 Jarna Heinonen, varapuheenjohtaja
 Tero Ojanperä
 Pekka Loikkanen

Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden 2022 aikana seitsemän kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 96 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

4.7.2 Riskivaliokunta

Riskivaliokunnan lakisääteisenä tehtävänä on auttaa hallitusta varmistamaan, että OP Ryhmällä on käytössä riittävä riskienhallintaprosessi eikä toiminnassa oteta niin suuria riskejä, että siitä aiheutuu vaaraa toiminnan jatkuvuudelle, vakavaraisuudelle, maksuvalmiudelle tai strategian toteutumiselle.

Käytännössä riskivaliokunta muun muassa:

- avustaa hallitusta keskusyhteisön ja koko OP Ryhmän riskistrategiaa ja riskinottoa koskevista asioista sekä sen valvomisessa, että hallituksen päättämää riskistrategiaa noudatetaan
- arvioi, vastaavatko OP Ryhmään kuuluvien yritysten pääomaa sitovista palveluista perimät hinnat yrityksen liiketoimintamallia ja riskistrategiaa, ja jos näin ei ole, valmistelee hallituksen hyväksyttäväksi suunnitelman asian korjaamiseksi
- avustaa nimitys- ja palkitsemisvaliokuntaa terveiden palkitsemisjärjestelmien luomisessa ja arvioi, kannustavatko palkitsemisjärjestelmät ottamaan huomioon yrityksen riskit, pääoma- ja maksuvalmiusvaatimukset sekä tuottojen jaksotuksen ja kertymistodennäköisyyden
- valvoo liiketoiminnan ja sen sisäisen valvonnan, riippumattoman riskienhallinnan ja compliancen riittävyttä, toiminnan tehokkuutta ja luotettavuutta sekä niitä koskevien periaatteiden noudattamista.

Riskivaliokunnan kokoonpano ja kokoukset 2022

Pekka Loikkanen, puheenjohtaja
Kati Levoranta, varapuheenjohtaja
Riitta Palomäki
Petri Sahlström

Riskivaliokunta kokoontui vuonna 2022 10 kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 98 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

4.7.3 Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan lakisääteisenä tehtävänä on avustaa hallitusta palkitsemisjärjestelmien hallinnointia ja ohjausta koskevista päätöksissä. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta linjaa, ohjaa, seuraa ja valvoo henkilöstön palkkauksen ja palkitsemisen kehittämistä koko OP Ryhmässä. Valiokunta valmistelee hallitukselle suosituksen osuuspankkien toimivan johdon palkkauksesta ja hallinnon palkitsemisesta. Valiokunta valmistelee hallitukselle esityksen palkitsemisen muuttamisesta tai lykkäämisestä tilanteessa, jossa palkitsemisjärjestelmän soveltaminen olisi toimintaympäristön tai OP Ryhmän taloudellisen tilanteen johdosta ryhmän edun vastaista.

Edelleen valiokunnan lakisääteisenä tehtävänä on avustaa hallitusta sisäisestä tarkastuksesta vastaavan johtajan, riskienhallinnasta vastaavan johtajan, compliancesta vastaavan johtajan sekä pääjohtajalle suoraan raportoivien johtajien valinnassa (pl. pääjohtajan sijainen).

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan kokoonpano ja kokoukset 2022

Jaakko Pehkonen, puheenjohtaja
Tero Ojanperä, varapuheenjohtaja
Mervi Väisänen
Kati Levoranta

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui vuonna 2022 kuusi kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

4.8 OP Ryhmän pääjohtaja

Pääjohtajan, joka toimii OP Osuuskunnan toimitusjohtajana, tehtävänä on johtaa OP Ryhmää, keskusyhteisöä sekä keskusyhteisökonsernia ja vastata niiden ohjauksesta hallintoneuvoston vahvistaman strategian ja hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti, vastata ryhmäyhtenäisyydestä sekä johtaa ja kehittää johtokunnan työskentelyä.

Hallintoneuvosto valitsee pääjohtajan ja päättää hänen toimitusuhteensa ehdoista. Pääjohtajan sijainen nimitetään samassa järjestyksessä kuin pääjohtaja. Pääjohtaja on toimiaikanaan keskusyhteisön hallituksen jäsen.

OP Ryhmän pääjohtajana on toiminut 1.3.2018 alkaen tekniikan tohtori, oikeustieteen maisteri, MBA Timo Ritakallio. Pääjohtajan eli OP Osuuskunnan toimitusjohtajan sijaisena on toiminut 1.3.2022 alkaen oikeustieteen kandidaatti, eMBA, liiketoimintajohtaja Harri Nummela. Aikavälillä 1.1.2020–28.2.2022 pääjohtajan sijaisena toiminut maatalous- ja metsätieteiden maisteri, eMBA, Olli Lehtilä valittiin Helsingin Seudun, Itä-Uudenmaan ja Uudenmaan Osuuspankkien yhdistymisen myötä syntyneen uuden Uudenmaan Osuuspankin toimitusjohtajaksi.

4.9 OP Osuuskunnan johtokunta

Johtokunta toimii keskusyhteisön johtoryhmänä ja pääjohtajan tukena keskusyhteisön ja sen konsernin johtamisessa, strategisten linjausten valmistelussa, merkittävien tai luonteeltaan periaatteellisten operatiivisten asioiden valmistelussa ja toimeenpanossa sekä sisäisen valvonnan ja riippumattoman compliancen ja riskienhallinnan toimivuuden varmistamisessa. Päätökset johtokunnassa tekee pääjohtaja johtokunnan avustamana. Johtokunta ei tee kollektiivisia päätöksiä.

Johtokunta huolehtii keskusyhteisön ja sen konsernin kokonaisuohjauksesta siten, että tulokset ja muut tavoitteet saavutetaan OP Ryhmän arvoja, strategiaa sekä toiminta- ja johtamisperiaatteita noudattaen. Johtokunta toimii myös eri toimintojen ja liiketoimintasegmenttien johdon informointi- ja koordinoitielimenä.

Tehtävänsä toteuttamiseksi johtokunta käsittelee mm. OP Ryhmän strategiaa ja vuosisuunnitelmia sekä niihin liittyviä tavoitteita ja mittareita, merkittäviä investointeja ja yritysjärjestelyjä keskusyhteisökonsernissa ja kehittämisen ja riippuvuudenhallinnan prioriteetteja (QBR-prosessi) sekä hallitukselle esitettäviä asioita.

Johtokunta voi pääjohtajan päätöksellä perustaa jäsenistään ja muista toimihenkilöistä koostuvia toimikuntia. Pääjohtaja vahvistaa toimikuntien työjärjestykset, joissa määritellään niiden tehtävät ja mahdolliset päätösvaltuudet sekä nimeää niihin jäsenet, ellei jäsenten nimeämisestä ole toimikunnan työjärjestyksessä toisin todettu. Johtokunta on pääjohtajan päätöksellä perustanut ohjaus- ja compliance -toimikunnan, riskienhallintatoimikunnan, pankkitoiminnan tasehallintatoimikunnan ja ESG-toimikunnan. Lisäksi johtokunnan alaisuuteen on perustettu tiedon johtoryhmä, kyberturvallisuuden johtoryhmä, osaamiskeskusten kehittämisen johtoryhmä sekä asiakaskokemusjohtoryhmä.

4.9.1 Johtokunnan kokoonpano ja kokoukset 2022

Timo Ritakallio, s. 1962
Pääjohtaja, OP Osuuskunnan toimitusjohtaja
Puheenjohtaja
Johtokunnassa vuodesta 2018
Tekniikan tohtori, oikeustieteen maisteri, MBA

Harri Nummela, s. 1968
Liiketoimintajohtaja, Pankkitoiminnan henkilö- ja pk-yrityksiä; talousrikollisuuden torjunta ja perintä- ja luotonvalvontapalvelut; pääjohtajan sijainen
Johtokunnassa vuodesta 2014 ja aiemmin vuosina 2007–2010
Oikeustieteen kandidaatti, eMBA

Vesa Aho, s. 1974
Liiketoimintajohtaja, Vakuutusasiakkaat Johtokunnassa vuodesta 2018
Kauppatieteiden maisteri

Kasimir Hirn, s. 1976
Teknologia- ja kehitysjohtaja
Johtokunnassa vuodesta 2022
Kauppatieteiden maisteri

Katja Keitaanniemi, s. 1973
Liiketoimintajohtaja, Pankkitoiminnan yritys- ja instituutioasiakkaat
Johtokunnassa vuodesta 2018
Tekniikan lisensiaatti

Hannakaisa Länsisalmi, s. 1970
Henkilöstöjohtaja
Johtokunnassa vuodesta 2020
Psykologian tohtori

Markku Pehkonen, s. 1962
Riskienhallintajohtaja
Johtokunnassa vuodesta 2022
Kauppatieteiden maisteri

Mikko Timonen, s. 1975
Talous- ja rahoitusjohtaja
Johtokunnassa vuodesta 2022
Kauppatieteiden maisteri

Tiia Tuovinen, s. 1964
Lakiasiaintohtaja (Lakiasiat ja Compliance)
Johtokunnassa vuodesta 2018
Oikeustieteiden kandidaatti, LL.M. Eur.

Lisäksi tarkastusjohtaja Sakari Lehtinen osallistui johtokunnan kokouksiin.

Johtokunnan jäsenten keskeinen aiempi työkokemus ja keskeiset luottamustehtävät on esitelty OP Ryhmän internetsivuilla osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Tietoa ryhmästä - Hallinnointi ja johto - [Pääjohtaja ja johtokunta](#).

Johtokunta kokoontui vuoden 2022 aikana 42 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 94 prosenttia.

Uusina jäseninä johtokunnassa vuoden 2022 aikana on aloittanut riskienhallintajohtaja Markku Pehkonen 1.1.2022 alkaen, OP Ryhmän talous- ja rahoitusjohtaja Mikko Timonen 1.3.2022 alkaen sekä OP Ryhmän teknologia- ja kehitysjohtaja Kasimir Hirn 1.9.2022 alkaen. Vuonna 2022 johtokuntaan kuului myös pääjohtajan sijaisena 28.2.2022 saakka toiminut Olli Lehtilä sekä OP Ryhmän teknologia- ja kehitysjohtajana 31.8.2022 saakka toiminut Juho Malmberg.

4.10 Keskusyhteisökonsernin tytäryhtiöt

Keskusyhteisökonsernin tytäryhtiöissä hallitus vastaa yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Tehtävää toteuttaessaan hallitukset ottavat huomioon OP Ryhmän strategiset ja muut OP Osuuskunnan hallintoneuvoston, hallituksen ja pääjohtajan tekemät linjaukset, vahvistamat periaatteet ja ohjeet asioissa, joissa keskusyhteisöllä on velvollisuus tai oikeus koko konsernia koskevien linjausten ja ohjeiden antamiseen.

OP Osuuskunnan eli keskusyhteisön hallitus linjaa esitykset keskusyhteisön merkittävien tytäryhtiöiden hallitusten jäseniksi (pl. jäsenosuospankkien edustajat). Hallintoneuvosto

puolestaan tekee esitykset jäsenosuuspankkeja edustavista jäsenistä merkittävien keskusyhteisön tytäryhtiöiden hallituksiin. Tämän jälkeen tytäryhtiön hallitus valitaan yhtiöjärjestyksen ja voimassa olevan lainsäädännön määrittelemällä tavalla. Osana omistajaohjausta keskusyhteisön hallitus myös linjaa esitykset edellä mainittujen tytäryhtiöiden toimitusjohtajiksi ennen valintaa. Valinnoissa otetaan huomioon ryhmän eturistiriitojen hallintaa koskeva ohjeistus.

Tytäryhtiöiden hallitusten työjärjestyksissä kuvataan kunkin hallituksen tehtävät. Hallitukset laativat vuosittain toimintasuunnitelman, josta ilmenee kokousaikataulu sekä kussakin kokouksessa käsiteltävät tärkeimmät asiat.

Merkittävimpien tytäryhtiöiden jakautuminen segmenteittäin on kuvattu kohdassa 2.1.

Merkittävien liiketoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden hallitusten jäsenet, toimitusjohtajat ja toimitusjohtajan sijaiset 2022:

Yhtiö	Hallitus	Toimitusjohtaja
OP Yrityspankki Oyj	Ritakallio Timo, puheenjohtaja Aho Vesa (28.2.2022 asti) Saario Olli-Pekka (2.3.2022 asti) Sorri Pasi Viitanen Jarmo Rinne Petteri (2.3.2022 alkaen) Timonen Mikko (2.3.2022 alkaen)	Toimitusjohtaja: Keitaanniemi Katja Toimitusjohtajan sijainen: Jaulimo Jari
OP-Asuntoluottopankki Oyj	Aho Vesa, puheenjohtaja (28.2.2022 asti) Timonen Mikko, puheenjohtaja (1.3.2022 alkaen) Christie Kaisu (23.5.2022 asti) Iloniemi Lauri (8.5.2022 asti) Heikkilä Mari (23.5.2022 alkaen) Nurmi Satu (23.5.2022 alkaen)	Toimitusjohtaja: Eriksson Sanna Toimitusjohtajan sijainen: Ruotsalainen Tuomas
OP Vähittäisasiakkaat Oyj	Nummela Harri, puheenjohtaja Aho Vesa (28.2.2022 asti) Keitaanniemi Katja Nikula Leena Posio Keijo Timonen Mikko (2.3.2022 alkaen)	Toimitusjohtaja: Peura Masa Toimitusjohtajan sijainen: Peltola Heikki
Pohjola Vakuutus Oy	Ritakallio Timo, puheenjohtaja Aho Vesa (28.2.2022 asti) Länsisalmi Hannakaisa Reimasto-Heiskanen Jaana Vilpponen Jani Timonen Mikko (1.3.2022 alkaen)	Toimitusjohtaja: Lehtilä Olli (28.2.2022 asti) Aho Vesa (1.3.2022 alkaen) Toimitusjohtajan sijainen: Puustinen Pekka (1.3.2022 alkaen)
OP-Henkivakuutus Oy	Lehtilä Olli, puheenjohtaja (28.2.2022 asti) Aho Vesa, puheenjohtaja (2.3.2022 alkaen) Ruuhele Jussi Tuovinen Tiia Mourujärvi Piia Timonen Mikko (2.3.2022 alkaen)	Toimitusjohtaja: Heinonen Sari Toimitusjohtajan sijainen: Taponen Katja (3.6.2022 alkaen)

OP-Rahastoyhtiö Oy	Nummela Harri, puheenjohtaja Saariaho Kalle Vanha-Honko Vesa-Matti	Takala Juha
OP Varainhoito Oy	Keitaanniemi Katja, puheenjohtaja (2)* Aho Vesa (2)* (28.2.2022 asti) Kivimäki Mika (3)* Kuvaja Jussi (3)* Nummela Harri (4)* Timonen Mikko (7)* (2.3.2022 alkaen)	Virtala Tuomas
OP Säilytys Oy	Tiihonen Jarmo, puheenjohtaja (1)* Lauha Janne (3)* Timonen Mikko (7)* (28.2.2022 asti) Soini Juha (1)* (1.3.2022 alkaen)	Sakki Kirsi

*Sulkeissa on esitetty IFR-asetuksen (EU 2019/2033) mukaisten johtotehtävien lukumäärä. Näiden julkistamista edellyttään OP Varainhoito Oy:n ja OP Säilytys Oy:n ylimmän hallintoelimen jäsenten osalta.

5 SISÄINEN JA ULKOINEN VALVONTA

5.1 Sisäinen valvonta

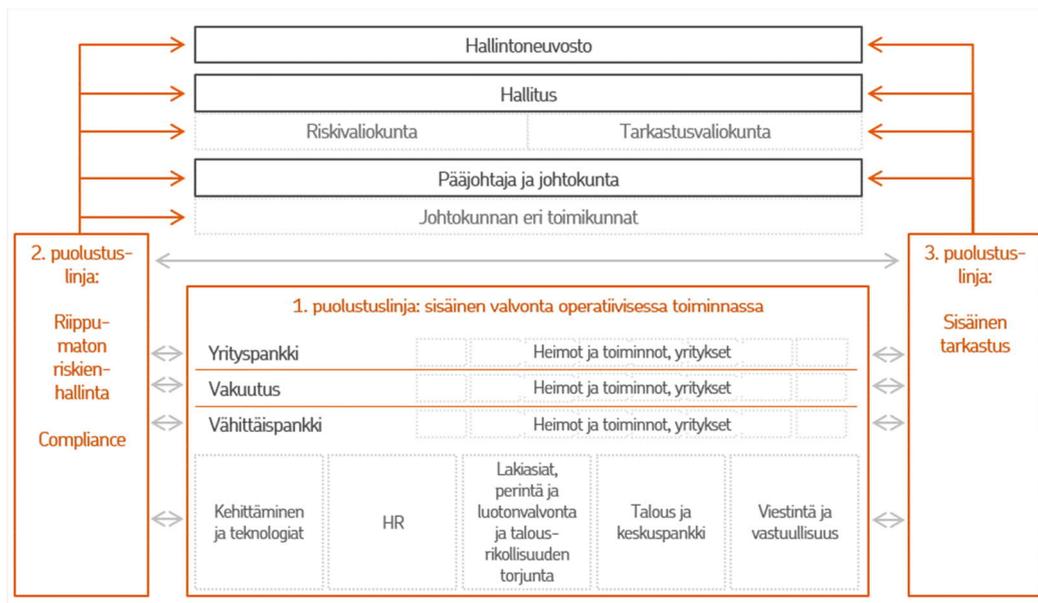
Sisäinen valvonta on jatkuva johdon ja muun henkilöstön toteuttama prosessi, jonka tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus niiden tavoitteiden saavuttamisesta, jotka liittyvät toimintoihin, raportointiin ja vaatimustenmukaisuuteen. Se koostuu jatkuvista etukäteen ohjaavista ja jälkikäteen varmentavista tehtävistä ja toiminnoista, joiden tavoitteena on varmentaa toiminnan laatua, sekä ohjeiden ja sääntelyn noudattamista. Nämä toimet kohdistuvat kaikkeen toimintaan, myös ulkoistettuihin palveluihin.

OP Ryhmässä OP Osuuskunnan hallitus hyväksyy ryhmätasoiset sisäisen valvonnan periaatteet, joita noudatetaan kaikissa ryhmän yhteisöissä.

Sisäisen valvonnan tavoitteena OP Ryhmässä on edistää ja varmentaa keskeisten toimintojen:

- strategian ja tavoitteiden toteutumista
- riskien ja vakavaraisuuden hallintaa
- toiminnan tehokkuutta ja luotettavuutta
- taloudellisen ja muun raportoinnin luotettavuutta
- ohjeiden ja sääntelyn noudattamista.

Sisäiseen valvontaan kuuluu kaikki se sisäinen ohjaus, jolla varmistetaan OP Ryhmän toiminnan suuntautuminen kohti asetettuja tavoitteita. Se sisältää kaikki ne toimintatavat, joilla varmistetaan laadukas johtaminen, riskien ennaltaehkäisy ja hallinta, toimintojen kehittäminen, tuloksellisuuden arviointi, sekä raportoinnin oikeellisuus ja toiminnan sääntelymukaisuus. Sisäinen valvonta tavoittelee sitä, että johtamisella luodaan edellytykset laadukkaalle toiminnalle.

Sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvät roolit ja vastuut on jaettu kolmeen puolustuslinjaan. Ensimmäinen puolustuslinja, liiketoiminta ja keskitetyt toiminnot, ovat riskinomistajia ja siten vastuussa vahvistetun riskienhallinnan viitekehyksen – riskilimiittien ja maltillisen riskinottohalun – sekä sisäisen valvonnan periaatteiden noudattamisesta.

Liiketoiminta on ensisijaisessa vastuussa sisäisen valvonnan toteuttamisesta ja seurannasta omistamissaan prosesseissa. Liiketoiminnassa sisäinen valvonta on jatkuvaa toimintaa ja osa päivittäisiä rutiineja, joilla liiketoiminta varmistaa, että toiminta on tavoitteiden mukaista. Liiketoiminta on vastuussa raportoitavien tietojen oikeellisuudesta ja riittävydestä.

Toisen puolustuslinjan liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot vastaavat sisäisen valvonnan viitekehyksen ylläpidosta ja siihen liittyvien politiikkojen ja menettelyjen toteutuksen seurannasta. Keskusyhteisön riskienhallinta on vastuussa OP Ryhmän riskienhallinnan viitekehyksestä, arvioinnista, seurannasta ja raportoinnista. Keskusyhteisön compliance on vastuussa koko organisaation sisäisten ja ulkoisten sääntöjen noudattamisen varmistamisesta ja seurannasta, sekä compliance-riskien johtamisen prosessista.

Kolmas puolustuslinja, liiketoiminnasta ja toisesta puolustuslinjasta riippumaton keskusyhteisön sisäinen tarkastus, suorittaa riippumatonta hallinto-, riskienhallinta- ja valvontaprosesseihin kohdistuvaa sisäistä tarkastusta ja raportoi ryhmän yhteisöjen hallituksille ja muulle johdolle. Myös ryhmän ulkoiset tilintarkastajat varmentavat osaltaan sisäisen valvonnan toimivuutta.

Jokainen puolustuslinja on vastuussa oman toimintansa sisäisen valvonnan organisoinnista, riittävydestä ja toteutuksesta.

Keskusyhteisön hallinnossa erityisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalla on merkittävä rooli sisäisen valvonnan toimivuuden ja toiminnan sääntelymukaisuuden varmistamisessa, ja sille raportoidaan säännöllisesti sisäisessä valvonnassa tehdyistä havainnoista, liiketoiminnalle annetuista suosituksista sekä suositusten toteuttamisen etenemisestä.

OP Ryhmän yhteisöjen hallitusten tehtävänä on huolehtia siitä, että sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti ja että siinä on otettu huomioon ryhmätasoiset sisäisen valvonnan periaatteet, sekä niitä täydentävä keskusyhteisön ohjeistus. Kunkin yhteisön toimitusjohtajan ja toimivan johdon vastuulla on huolehtia sisäisen valvonnan käytännön toimenpiteiden toteutumisesta sekä siitä, että työtehtävät on asianmukaisesti eriytetty.

Sisäistä valvontaa täydentää OP Ryhmän yhteisöjen palveluksessa olevien mahdollisuus ilmoittaa riippumattoman kanavan kautta säännösten ja määräysten epäilyistä rikkomisesta (whistleblowing).

5.2 Compliance

Compliance-riskin hallinta on osa sisäistä valvontaa ja luotettavaa hallintoa ja sellaisena kiinteä osa liiketoiminnan johtamista, sekä yrityskulttuuria. Vastuu sääntelyn noudattamisesta ja noudattamisen valvonnasta OP Ryhmän yhteisöissä on ylimmällä ja toimivalla johdolla, sekä kaikilla esimiehillä. Lisäksi jokainen OP Ryhmän yhteisöjen palveluksessa oleva henkilö vastaa omalta osaltaan sääntelyn noudattamisesta.

Compliance avustaa ylintä ja toimivaa johtoa, sekä liiketoimintaa säännösten noudattamattomuuteen liittyvän riskin hallinnassa, valvoo säännösten noudattamista, sekä kehittää omalta osaltaan sisäistä valvontaa. Compliance ohjeistuksesta, neuvonnasta ja tuesta OP Ryhmässä vastaa liiketoiminnasta riippumaton keskusyhteisön compliance-organisaatio. Compliance varmistaa sääntelyn noudattamista ja täytäntöönpanoa pääsääntöisesti teemmällä compliance-valvontoja, laitimalla compliance-riskiarvioita, sekä osallistumalla uusien tuotteiden ja palveluiden toimintamallien riskiarviointiin. Osuuspankeissa on nimetyt compliance-vastaavat. Osuuspankkien toiminnan sääntelymukaisuutta tukee ensimmäiseen puolustuslinjaan lukeutuva keskusyhteisöön kuuluva vähittäispankkitoiminnan ohjaus. Lisäksi Osuuspankkien compliance-toimintaa valvoo ja tukee keskusyhteisön compliance-organisaatio. Liiketoimintasegmenteissä on lisäksi ensimmäisen puolustuslinjan Risk & Compliance Lead -roolin henkilöitä tukemassa liiketoiminnan sääntelymukaisuuden varmistamista ja sisäistä valvontaa.

Compliance-toiminnassa tehdyistä havainnosta raportoidaan säännöllisesti liiketoimintasegmenteille, OP Osuuskunnan johtokunnan ohjaus- ja compliance-toimikunnalle, johtokunnalle sekä hallituksen riski- ja tarkastusvaliokunnille. Compliance raportoi lisäksi neljänneksittain keskusyhteisökonsernin keskeisten tytäryhtiöiden hallituksille sääntelyn edellyttämistä compliance-asioista mm. keskeisistä compliance-havainnoista, compliance-suosituksista ja niiden toteuttamisen edistymisestä.

Riskienhallinta- ja compliance-kulttuurin vahvistaminen on yksi OP Ryhmän strategisista painopistealueista. Vuoden 2022 aikana compliance päivitti OP Ryhmän compliance-riskiarvion sekä AML- ja pakoteriskiarviot, jotka ovat keskeinen väline compliance-valvontojen ja liiketoiminnan compliance-tuen riskiperustaisessa kohdentamisessa. Lisäksi compliance jatkoi työvälineidensä kehittämistä sekä data-analytiikan hyödyntämistä osana compliance-valvontoja. Compliancen henkilöresursseja kasvatettiin vuoden aikana.

5.3 Riskienhallinta

Riskienhallintaan liittyvien tehtävien kannalta tärkein päätöksentekoeelin OP Ryhmässä on OP Osuuskunnan hallitus. OP Osuuskunnan hallituneuvosto vahvistaa hallituksen päätökset, jotka koskevat OP Ryhmän riskinottohalua. Hallituksen riskivaliokunta avustaa hallitusta riskinottoon ja riskienhallintaan liittyvien tehtävien hoitamisessa (katso tarkemmin kohta 4.7.2). Johtokunta on pääjohtajan päätöksellä perustanut riskienhallintatoimikunnan, ohjaus- ja compliance -toimikunnan ja pankkitoiminnan tasehallintatoimikunnan, jotka hyväksyvät riskinoton periaatteita ja riskienhallinnan periaatteita tarkentavia riskienhallintaan liittyviä ohjeita ja menettelytapakuvauksia. Toimielinten riskienhallintaan liittyvät tehtävät on kuvattu tarkemmin niiden työjärjestyksissä.

OP Osuuskunnan toimivan johdon valmistelemat ja hallituksen asettamat lähtökohdat OP Ryhmän riskienhallinnan järjestämiselle ovat seuraavat:

- Toimiva johto valmistelee liiketoiminnan strategiset valinnat, jotka riskinoton suhteen perustuvat OP Osuuskunnan hallintoneuvoston vahvistamaan OP Ryhmän riskinoton periaatteet -dokumenttiin (RAS). Riskinoton periaatteissa linjataan ja perustellaan, mitä riskejä ja missä määrin liiketoiminta on valmis ottamaan. Liiketoiminnot ovat veloitettuja toimimaan näiden rajoitteiden puitteissa.
- Toimiva johto päättää työnjaosta riskinoton suhteen. Linjataan, mitä riskejä eri ansaintalogiikkakokonaisuudet (tuote- ja palvelukokonaisuudet) voivat ottaa sekä mahdolliset tarkennukset siitä, mitä riskejä ko. kokonaisuuksien sisällä juridiset yhtiöt ja eri toiminnot voivat ottaa.
- Toimiva johto huolehtii riittävän resursoinnin ja osaamisen ylläpitämisestä ja kehittämisestä niin ensimmäisen, toisen kuin kolmannenkin linjan valvontatoiminnoissa.
- Hallintorakenne luo pohjan sille, että keskeiset toimintaa ohjaavat periaatteet ja niitä tarkentavat politiikat ja toimintaohjeet on valmisteltu ja päätetty asianmukaisesti ja että kutakin toimintaa arvioidaan ja valvotaan sen laatuun, laajuuteen ja monimutkaisuuteen nähden asianmukaisella tavalla liiketoiminnan oman seurannan lisäksi liiketoiminnasta riippumattomien tahojen toimesta.
- OP Ryhmän palkitsemisjärjestelmät rakennetaan ryhmän perustehtävän, arvojen ja tavoitteiden mukaisiksi varmistaen samalla sääntelymukaisuuden. Palkitseminen ei saa kannustaa tarpeettomaan riskinottoon eikä asiakkaan edun vastaiseen toimintaan. Compliance- ja riskienhallintatoiminnot ovat mukana palkitsemisen periaatteiden, palkitsemispolitiikan ja palkitsemisjärjestelmien valmistelussa sekä palkitsemisen prosessien valvontamenettelyiden määrittelyssä.
- Keskinäisen vastuun edellyttämän ohjausjärjestelmän periaatteet määrittelevät ja linjaavat keskusyhteisön ja sen jäsenosuuspankkien keskinäisen vastuun edellyttämän pankkikohtaisen ohjausjärjestelmän.
- Lisäksi reunaehdoja toimintatavoille asettavat periaatteet sisäisestä valvonnasta, luotettavasta hallinnosta, hyvistä liiketavoista ja yrittäjäturvallisuudesta.

Vuonna 2022 merkittävimmät kehityskohteet olivat: 1) Limitointijärjestelmän uudistaminen ennakoitavuuden lisäämiseksi. 2) Ilmasto- ja ympäristön muutostekijöiden analysointi ja integrointi riskienhallintaprosessiin. 3) Skenaario- ja stressitestauksen roolin kasvattaminen riskienhallinnan analysointityössä. 4) Kriisihallintoon liittyvien valmiuksien rakentaminen sääntelyn edellyttämällä tavalla.

5.4 Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmennus- ja konsultointitoimintaa, jonka tarkoituksena on tuottaa lisäarvoa OP Ryhmälle ja parantaa sen toimintaa. Keskusyhteisön Sisäinen tarkastus vastaa ryhmätasoisesta, riskiperusteisesta sisäisen tarkastuksen suorittamisesta kaikissa OP Ryhmän yhteisöissä. Sisäistä tarkastusta johtaa tarkastusjohtaja, jonka on nimittänyt OP Osuuskunnan hallitus. Tarkastusjohtaja raportoi toiminnasta hallinnollisesti pääjohtajalle ja toiminnallisesti OP Osuuskunnan hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Sisäinen tarkastus laatii vuosittain toimintasuunnitelman, joka perustuu Sisäisen tarkastuksen arvioon OP Ryhmän toimintaan liittyvistä ajankohtaisista ja tulevista merkittävistä riskeistä. Toimintasuunnitelma ja sen mahdolliset muutokset käsitellään OP Osuuskunnan johtokunnassa ja hallituksen tarkastusvaliokunnassa, ja sen hyväksyy OP Osuuskunnan hallitus. Sisäinen tarkastus raportoi tarkastushavainnoistaan ja antamiensa suositusten toteuttamisen tilanteesta säännöllisesti OP Ryhmän ylimmälle ja toimivalle johdolle.

Sisäinen tarkastus noudattaa toiminnassaan OP Osuuskunnan hallituksen vahvistamia Sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteita (Internal Audit Charter) ja IIA:n (Institute of Internal Auditors) vahvistamia kansainvälisiä sisäisen tarkastuksen ammattistandardeja (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing). Toiminnan ulkoinen laadunarviointi suoritetaan viiden vuoden välein.

Vuonna 2022 Sisäinen tarkastus otti käyttöön uuden version Tarkastusten hallinta -järjestelmästä, jonka käytettävyyttä on parannettu. Lisäksi riskiperusteista pitkän tähtäimen suunnittelun metodologian kehitystä jatkettiin.

Sisäisen tarkastuksen vuoden 2022 toiminta kohdistui sekä keskusyhteisön kaikkiin liike- ja ryhmätoimintoihin että osuuspankkeihin. Tarkastukset priorisoitiin ja kohdennettiin perustuen Sisäisen tarkastuksen riskiarviointiin ja pitkän tähtäimen toimintasuunnitelmaan sekä huomioiden OP Ryhmän strategiset tavoitteet, sääntely- ja viranomaisvaatimukset sekä Sisäisen tarkastuksen painopistealueet. Tarkastuksissa arvioitiin erityisesti sääntelyn ja muiden vaatimusten noudattamista, tavoitteiden toteuttamista, governance-menettelyjä sekä riskien hallinnan ja valvonnan toteuttamista. Tarkastusten kohteena olleiden prosessien arvioinnissa painotettiin erityisesti niiden tehokkuutta sekä kontrollien ja muun sisäisen valvonnan riittävyyttä ja toimivuutta.

5.5 Ulkoinen valvonta

5.5.1 Tilintarkastus

OP Osuuskunnalla on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Patentti- ja rekisterihallituksen hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastaja tarkastaa myös talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 9 §:ssä tarkoitetun yhdistellyn tilinpäätöksen eli OP Ryhmän tilinpäätöksen. Tilintarkastajan valitsee osuuskunnan kokous.

Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen osuuskunnan kokouksen päättyessä. OP Osuuskunnan hallituksen tarkastusvaliokunta järjestää noin viiden vuoden välein eri tilintarkastusyhteisöille tarjouskilpailun, jonka nojalla OP Osuuskunnan hallituksen tarkastusvaliokunta tekee hallitukselle suosituksen valittavasta tilintarkastajasta. Hallitus tekee tilintarkastajan valintaa koskevan esityksen osuuskunnan kokoukselle.

Tilintarkastusyhteisön tilintarkastajien tehtävänä on tarkastaa OP Ryhmän ja siihen kuuluvien yhteisöjen ja alakonsernien kirjanpitoa, sisäistä valvontaa, tilinpäätösten laatimisperiaatteita, johdon tekemiä kirjanpidollisia arviota sekä tilinpäätöksen esittämistapaa ja rakennetta sen varmistamiseksi, että ryhmän ja siihen kuuluvien yhteisöjen tilinpäätökset on laadittu voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säädösten ja määräysten mukaisesti ja että ne antavat osuuskunnan jäsenille ja muille sidosryhmille oikean ja riittävän kuvan ryhmän taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista. Lisäksi tilintarkastajat antavat säännöllisesti toimialaa koskevan erityissääntelyn perusteella muita lausuntoja.

Hallituksen tarkastusvaliokunta käsittelee ja arvioi tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan liittyvät asiat:

- kuulemalla säännöllisesti tilintarkastajaa
- käsittelemällä ja arvioimalla tilintarkastussuunnitelman ja tilintarkastuskertomukset sekä muut tilintarkastajan antamat olennaiset raportit
- seuraamalla ja arvioimalla tilintarkastusta
- arvioimalla tilintarkastajan riippumattomuutta

- arvioimalla tilintarkastajan oheispalvelujen tarjoamista ja seuraamalla niiden käyttöä
- hyväksymällä tilintarkastajalle annettavat erillistoimeksiannot

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab on toiminut OP Osuuskunnan tilintarkastajana vuodesta 2002 alkaen ja KHT Juha-Pekka Mylén päävastuullisena tilintarkastajana vuodesta 2019 alkaen. OP Osuuskunta -konserniin eli keskusyhteisökonserniin kuuluvien yhteisöjen tilintarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab ja päävastuullisina tilintarkastajina KPMG Oy Ab:n nimeämät tilintarkastajat. OP Ryhmään kuuluvien jäsenosuuspankkien tilintarkastajina toimii KPMG Oy Ab:n lisäksi tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy.

OP Osuuskunta -konserni on käyttänyt KPMG Oy Ab:n neuvontapalveluita muun muassa lainaohjelmien varmennuksiin, rakennejärjestelyihin sekä veropalveluihin ja -neuvontaan.

Tilintarkastuspalkkiot lakisääteisestä tilintarkastuksesta perustuvat vuosisuunnitelmaan.

Tilintarkastajille maksetut palkkiot tilintarkastuksesta vuodelta 2022 olivat 3,4 miljoonaa euroa (3,0), tilintarkastuslain 1 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista toimeksiannoista 0,1 miljoonaa euroa (0,2), veroneuvonnasta 0,2 miljoonaa euroa (0,3) ja muista palveluista 1,1 miljoonaa euroa (1,0). KPMG Oy Ab:n suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut OP Ryhmään kuuluville yhteisöille olivat yhteensä 1,3 miljoonaa euroa (1,3) (ei sis. alv.). Suluissa on esitetty vuoden 2021 tiedot.

5.5.2 Talletuspankkien yhteenliittymän valvonta

Talletuspankkien yhteenliittymän muodostavat keskusyhteisönä toimiva OP Osuuskunta, keskusyhteisön konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset, keskusyhteisön jäsenluottolaitokset, jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet. Keskusyhteisö OP Osuuskunta ohjaa yhteenliittymän toimintaa ja antaa siihen kuuluville yrityksille ohjeita niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi riskienhallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta. Keskusyhteisö voi lisäksi vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettaviksi näiden yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

OP Osuuskunta myös valvoo yhteenliittymän yhteisöjen toimintaa talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitetulla tavalla.

5.5.3 Julkinen valvonta

OP Ryhmän luottolaitostoimintaa valvoo Euroopan keskuspankki. OP Ryhmään kuuluvia suomalaisia sijoituspalveluyrityksiä ja vakuutusyhtiöitä valvoo Finanssivalvonta siten kuin rahoitus- ja vakuutusmarkkinoita koskevassa lainsäädännössä on säädetty. OP Ryhmän toimintaa Virossa, Latviassa ja Liettuassa valvovat soveltuvin osin asianomaisten valtioiden valvontaviranomaiset.

6 TALOUDELLINEN RAPORTOINTIPROSESSI

OP Ryhmän talous- ja rahoitusjohtajan alaisuudessa toimivan taloushallinnon eri osat huolehtivat paitsi ulkoisen laskennan edellyttämien osavuosisikatsausten, puolivuosisikatsausten, tilinpäätöstiedotteiden ja vuositilinpäätösten laatimisesta OP Ryhmän ja ryhmään kuuluvien yhteisöjen osalta, myös johdon työvälineinä toimivien sisäisten laskelmien, kuten liiketoiminnan tuloksellisuutta kuvaavien kuukausiraporttien tuottamisesta. OP Ryhmän Controller-toiminto tuottaa myös tulosennusteita ja analysoi toteutunutta kehitystä verrattuna ennusteisiin ja raportoi poikkeamista.

Luotettavan taloudellisen raportoinnin perustana ovat osakirjanpidoista ja OP Ryhmän yhteisöjen tiedoista oikein yhdistellyt ryhmätasoiset tiedot.

OP Ryhmän liiketoiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan OP Ryhmän kattavalla taloudellisella raportoinnilla ja riskiraportoinnilla sekä näiden säännöllisellä läpikäynnillä toimivan johdon ja OP Osuuskunnan hallituksen kokouksissa. Taloudellisten raporttien toteumatietoja verrataan suunnitelmiin ja analysoidaan mahdolliset erot, minkä lisäksi arvioidaan kuluva vuoden sekä pidemmän aikavälin tulostilanteita. Kuukausittainen johdon tulos- ja riskiraportti laaditaan joka kuukausi samoilla periaatteilla. Raporttia laadittaessa ja sitä läpikäydessä varmennetaan tuloksen ja raportoinnin oikeellisuutta analysoimalla tulos- ja riskiasemaa sekä poikkeamia tavoitteista.

Ulkoinen raportointi perustuu muun muassa IFRS-standardeihin, osakeyhtiölakiin, luottolaitoslakiin, vakuutusyhtiölakiin, kirjanpitolakiin sekä Finanssivalvonnan standardeihin ja määräyksiin. OP Ryhmään kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa, tilinpäätöksessä ja konsernitilinpäätöksessä noudatetaan yhtenäisiä periaatteita. OP Ryhmän keskusyhteisön OP Osuuskunnan vastuulla on IFRS-standardien, muiden tilinpäätöksen laatimista koskevien lakien ja viranomaisten kirjanpito määräysten tulkinta, ohjeistus ja neuvonta sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden laadinta ja noudattamisen valvonta. Tarvittaessa tilintarkastajalta hankitaan lausunto valituista periaatteista ja tulkinnoista.

6.1 Taloudellisen raportoinnin organisointi

OP Osuuskunnan hallitus on talouden ohjaukseen liittyvissä asioissa ylin päättävä elin. Hallitus vastaa siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus päättää raportoinnista, menettelytavoista ja laadullisista ja määrällisistä mittareista, joilla toiminnan tehokkuutta ja tuloksellisuutta arvioidaan. Hallitus käsittelee ja hyväksyy OP Ryhmän tilinpäätöksen ja osavuosikatsaukset (ml. puolivuositiedote).

Hallituksen tarkastusvaliokunnan laki- ja sääntömääräisenä tehtävänä on avustaa hallitusta taloudellisen raportointijärjestelmän seuraamisessa ja valvomisessa. Tehtäviensä toteuttamiseksi tarkastusvaliokunta valvoo tilinpäätöksen, taloudellista asemaa ja hallintoa koskevan muun julkistettavan tiedon sekä taloudellista asemaa koskevan sisäisen ja viranomaisraportoinnin luotettavuutta ja sääntelymukaisuutta:

- käsittelemällä OP Ryhmän tilinpäätökset, puolivuosi- ja osavuosikatsaukset sekä OP Ryhmän taloudellista asemaa koskevan muun julkistettavan tiedon sekä keskusyhteisökonsernin tilinpäätöksen
- arvioimalla hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavan vuotuisen selvityksen
- arvioimalla merkittävät tai poikkeukselliset liiketapahtumat ja niitä koskevat johdon arviot
- arvioimalla tilinpäätöksen ja puolivuosi- ja osavuosikatsauksen laatimisprosessin sekä taloudellista asemaa koskevan sisäisen raportoinnin ja viranomaisraportoinnin prosessien tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta sekä prosesseissa käsiteltävien tietojen riittävyyttä ja luotettavuutta
- varmistamalla, että taloudellinen raportointi täyttää vastuullisuussääntelyn asettamat vaatimukset
- kuulemalla säännöllisesti riippumattomasta compliancesta vastaavaa johtajaa
- perehtymällä OP Ryhmän toimintaa valvovien viranomaisten tarkastuskertomuksiin ja muihin raportteihin ja arvioimalla niiden edellyttämiä toimia
- arvioimalla, miten lakeja, asetuksia ja viranomaismääräyksiä ja ohjeita sekä valvontaviranomaisten vaatimuksia noudatetaan
- seuraamalla toimintaan liittyvän sääntelyn kehittymistä

- valvomalla, että johto reagoi havaittuihin puutteisiin sisäisen valvonnan toimivuudessa, non-compliance-havaintoihin sekä sisäisen tarkastuksen suosituksiin.

Toimitusjohtaja vastaa osuuskuntalain mukaan siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito järjestetty luotettavalla tavalla. OP Ryhmän taloudellisesta raportoinnista vastaa OP Osuuskunnan Talous ja keskuspankki -toiminto.

Julkistettavien tilinpäätöstietojen ja osavuosisikatsausten (ml. puolivuosisikatsaus ja tilinpäätöstiedote) laatiminen on keskitetty liiketoiminnoista riippumattomasti. Raportoinnissa käytetään pääsääntöisesti OP Ryhmän yhteisiä järjestelmiä. Ulkoiseen ja sisäiseen laskentaan liittyvät operatiiviset tehtävät on myös keskitetty.

6.2 Taloudellisen raportoinnin riippumaton arviointi

Taloudellisen raportoinnin oikeellisuutta arvioivat lakisääteisesti tilintarkastajat. Tilintarkastajien tehtävänä on tarkastaa yhtiön ja sen konsernin kirjanpitoa, tilinpäätöksiä ja hallintoa sen seikan varmistamiseksi, että tilinpäätökset on laadittu voimassa olevien säädösten ja määräysten mukaisesti ja ne antavat omistajille ja muille sidosryhmille oikean ja riittävän kuvan yhtiön ja sen konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Sisäinen tarkastus arvioi tekemissään prosessien tarkastuksissa soveltuvin osin myös taloudellisen raportoinnin toimivuutta ja riittävyttä ja raportoi tekemistään tarkastuksista toimivalle johdolle ja hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Osana riippumatonta taloudellisen raportoinnin arviointia varsinaista tilintarkastusta täydentäen tilintarkastajat tarkastavat keskitettyjen toimintojen kontrollien suunnittelua ja toimivuutta kansainvälisen ISAE 3402 -varmennustoimeksiantostandardin mukaisesti. Tästä erillistarkastuksesta tilintarkastajat raportoivat erikseen standardin mukaisesti.

OP Ryhmän tilinpäätös on laadittu kansainvälisten IFRS-standardien mukaisesti. Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan niitä IAS- ja IFRS-standardeja ja SIC- ja IFRIC-tulkintoja, jotka olivat voimassa 31.12.2022.

OP Ryhmä otti käyttöön vuonna 2022 seuraavat standardit ja tulkinnot:

- Standardeihin IAS 37, IAS 16, IFRS 9 ja IFRS 3 tehdyt muutokset tulivat voimaan 1.1.2022. Muutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta OP Ryhmän tilinpäätökseen.

7 SISÄPIIRIHALLINTO SEKÄ SISÄPIIRIREKISTERIEN JA -LUETTELOIDEN JULKISUUS

OP Ryhmän sijoituspalvelua tarjoavilla yhteisöillä, kuten talletuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksilla, on sisäpiiri- ja kaupankäyntiohjeistus osana OP Ryhmän sisäpiiriohjeistusta. Ohjeet sisältävät määräyksiä sisäpiiritiedosta, kielletystä sisäpiiritiedon käytöstä ja ilmaisemisesta, sisäpiiritiedon julkistamisesta, julkisista sisäpiirirekistereistä, ei-julkisista sisäpiirilueteloista, johtohenkilöiden luetteloista sekä liiketoimien ilmoittamisesta ja julkistamisesta, sisäpiiriläisiä koskevista kaupankäyntirajoituksista sekä sisäpiirihallinnosta. Lisäksi ohjeissa käsitellään vaikuttavassa asemassa olevia henkilöitä koskevia rajoituksia ja rajoitusten noudattamista koskevan valvonnan järjestämistä.

Lisäksi OP Ryhmässä arvopaperien liikkeeseenlaskijana toimivilla OP Yrityspankki Oyj:llä ja OP-Asuntoluottopankki Oyj:llä on erillinen sisäpiiri- ja kaupankäyntiohje liikkeeseenlaskijaroolissa toimimisesta. Näillä yhtiöillä on rahoitusvälineen liikkeeseenlaskijan johtohenkilöiden

sisäpiiriluettelot. Lisäksi henkilöt, joilla katsotaan olevan jatkuva pääsy kaikkeen OP Yrityspankki Oyj:n liikkeeseen laskemiin arvopapereihin liittyvään sisäpiirintietoon, kuuluvat OP Yrityspankki Oyj:n pysyvään ei-julkiseen sisäpiiriluetteloon.

Sisäpiiri- ja kaupankäyntiohjeet perustuvat muun muassa arvopaperimarkkinoita koskevaan lainsäädäntöön kuten markkinoiden väärinkäyttöasetukseen, Finanssivalvonnan antamiin määräyksiin ja ohjeisiin sekä Nasdaq Helsingin pörssiyhtiöiden sisäpiiriohjeeseen ja Finanssiala ry:n jäsenyhteisöjen kaupankäyntiohjeeseen.

Ohjeiden tarkoituksena on edistää arvopaperimarkkinoilla toimivien luottamusta OP Ryhmän, OP Yrityspankki Oyj:n ja OP-Asuntoluottopankki Oyj:n toimintaan.

OP:n Lakiasiat ylläpitää OP Ryhmään kuuluvien yhteisöjen julkisia sisäpiirirekistereitä, vaikuttavassa asemassa olevien rekistereitä sekä arvopaperien liikkeeseenlaskijoina toimivien OP Yrityspankki Oyj:n ja OP-Asuntoluottopankki Oyj:n johtohenkilöiden luetteloita sekä OP Yrityspankki Oyj:n osalta yrityskohtaista pysyvää sisäpiiriluetteloa. Sisäpiirirekistereiden ylläpito on järjestetty Euroclear Finland Oy:n ylläpitämän SIRE-järjestelmän sekä OP Ryhmän SIPI-järjestelmän kautta.

OP Ryhmään kuuluvat yhtiöt pitävät tarvittaessa itse hankekohtaisia sisäpiiriluetteloita.

OP Ryhmän jäsenosuuspankkien toimintaan luottolaitoksena kuuluu osallistuminen asiakkaiden tekemiin arvopaperikaappoihin tai muihin arvopapereita koskeviin järjestelyihin. Jäsenosuuspankit ja niiden johto- ja toimihenkilöt voivat saada myös rahoitusjärjestelyjen yhteydessä tai osana pankin muuta tavanomaista toimintaa asiakasyrityksiä koskevia sisäpiiritietoja. Muun muassa mainituista syistä jäsenosuuspankit ja niiden johto- ja toimihenkilöt ovat laissa tarkoitetun sisäpiirisäätelyn alaisia.

Sisäpiiriasioista järjestetään säännöllisesti koulutusta. Koulutus ajoitetaan erityisesti sisäpiiriohjeistuksen muutostilanteisiin.

Jokaisella on oikeus tutustua julkiseen sisäpiirirekisteriin ja saada rekisterin tiedoista otteita ja jäljennöksiä kulujen korvaamista vastaan. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen nimi eivät kuitenkaan ole julkisia. Muiden kuin julkisten sisäpiirirekistereiden, kuten vaikuttavassa asemassa olevien rekisterin, pysyvän sisäpiiriluettelon tai hankekohtaisten sisäpiiriluetteloiden sisältämät tiedot eivät ole julkisia. Otteita ja jäljennöksiä julkisesta sisäpiirirekisteristä voi tilata OP:n Lakiasiat, Varallisuudenhoidon juridiikka -yksiköstä. Yksilöidyt tietojenluovutuspyynnöt pyydetään toimittamaan kirjallisesti osoitteella:

OP Lakiasiat
Varallisuudenhoidon juridiikka
PL 1068
00013 OP

OP Ryhmässä noudatetaan luottolaitoslain, osakeyhtiölain ja IAS 24 -standardin (ml. valtiovarainministeriön asetus luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta sekä kirjanpitoasetus) mukaista lähipiiriliiketoimia koskevaa sääntelyä.

OP Osuuskunnan hallitus on hyväksynyt OP Ryhmää koskevat lähipiiriluotonantoa ja -sijoituksia koskevat periaatteet, joita noudatetaan OP Ryhmän yhteisöistä OP Yrityspankki Oyj:ssä, OP-Asuntoluottopankki Oyj:ssä, OP Vähittäisasiakkaat Oyj:ssä, OP Varainhoito Oy:ssä ja osuuspankeissa.

OP Ryhmässä on määritelty lähipiiri ja lähipiiriliiketoimet luottolaitoslain ja osakeyhtiölain mukaisesti sekä valtiovarainministeriön asetuksen ja kirjanpitoasetuksen viittaussäännöksen perusteella IAS 24 -standardin mukaisesti. Lähipiiriin kuuluvien osapuolten tiedot rekisteröidään erilliseen rekisteriin, johon merkitään näistä henkilöistä ja yhteisöistä yksilöintitiedot ja lähipiiriin kuulumisen peruste. Lähipiiriliiketoimista pidetään kirjaa ja lähipiiriluoja ja -sijoituksia koskeva päätöksentekomenettely on määritelty.

Yhtiöiden hallitukset ovat vahvistaneet lähipiiriluoja ja -sijoituksia koskevan ohjeen yhteydessä yhtiössä sovellettavat päätöksentekovaltuudet näiden luottojen ja sijoitusten osalta. Lähipiiriluoja ja -sijoitukset hyväksytään joko hallituksessa tai hallituksen antaman valtuutuksen perusteella erikseen määritellyssä päätöksentekokielimessä. Hallituksen päätöstä edellytetään aina, mikäli lähipiiriluoja tai -sijoitusta ei myönnetä tavanomaisin luottoehdoin.

Yhtiöt saavat säännöllistä raportointia lähipiiriluoista ja -sijoituksista, ja niitä valvotaan säännöllisesti compliance-valvontana. Luottolaitosten compliance-toiminnasta vastaavat henkilöt raportoivat lähipiiriluoja ja -sijoituksia koskevista valvontahavainnoista luottolaitosten hallituksille vuosittain. Havainnoista raportoidaan lisäksi keskusyhteisön compliance-organisaatiolle.

OP Ryhmän yhteisöt raportoivat tilinpäätöksen liitetiedoissa IAS 24 -standardin mukaiset lähipiiriliiketoimet.

9

TIEDONANTOPOLITIikka

OP Osuuskunnan tytäryhtiöt OP Yrityspankki Oyj ja OP-Asuntoluottopankki Oyj (OPA) vastaavat OP Ryhmän varainhankinnasta raha- ja pääomamarkkinoilta. OP Ryhmään kuuluvien yhteisöjen liikkeeseen laskemat arvopaperit ovat kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsingin ohella tai sijaan Euronext Dublinissa (16.2.2018 lähtien liikkeeseen lasketut), London Stock Exchangessa (ennen 16.2.2018 liikkeeseen lasketut) tai muissa arvopaperipörsseissä. OP Yrityspankki Oyj on myös laskenut liikkeeseen listaamattomia joukkovelkakirjalainoja ja/tai sijoitustodistuksia Suomen, Englannin ja Japanin markkinoille.

OP Ryhmä, OP Yrityspankki Oyj ja OPA noudattavat tiedonantopolitiikassaan lainsäädäntöä, asetuksia sekä muuta sitovaa sääntelyä, Nasdaq Helsingin sekä soveltuvin osin muiden pörsien sääntöjä sekä Finanssivalvonnan ja Euroopan Arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) määräyksiä ja ohjeita. Edellisten lisäksi OP Ryhmän viestinnässä huomioidaan Corporate Governance -ohjeistus ja ryhmän Hyvän liiketavan periaatteet (Code of Business Ethics).

OP Ryhmän viestintä- ja tiedonantopolitiikkaa sovelletaan joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskijoiden (OP Yrityspankki Oyj ja OPA) ja OP Ryhmän tiedottamisen toimintaperiaatteisiin ja -tapoihin. Tiedonantopolitiikka on hyväksytty OP Osuuskunnan hallituksessa 26.10.2021, OP Yrityspankki Oyj:n hallituksessa 29.10.2021 ja OPAn hallituksessa 27.10.2021.

Tiedonantopolitiikan tavoitteena on turvata, että kaikilla markkinaosapuolilla on riittävä ja oikea tieto OP Ryhmään liittyvistä seikoista, jotka ovat omiaan olennaisesti vaikuttamaan OP Yrityspankki Oyj:n ja OPAn liikkeeseen laskemien arvopaperien arvoon. OP Ryhmä arvioi tietojen julkistamista ryhmätasoisesti sen perusteella, onko kyse olennaisesta OP Ryhmän tai liikkeeseenlaskijan vakavaraisuuteen ja takaisinmaksukykyyn ja sitä kautta arvopaperin arvoon vaikuttavasta asiasta tai tapahtumasta.

OP Osuuskunnan tehtävänä on huolehtia myös OP Yrityspankki Oyj:n ja OPAn osalta lainmukaisen tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen julkistamisesta, jakelusta ja

saatavilla pidosta. Tytäryhtiöt raportoivat ja julkaisevat erikseen omat osavuosisikatsauksensa, toimintakertomuksensa ja tilinpäätöksensä. OP Osuuskunta tiedottaa muista tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvista asioista tytäryhtiöiden puolesta ja nimissä. Tiedottaminen arvioidaan OP Yrityspankki Oyj:n ja OPAn liikkeeseen laskemien arvopapereiden osalta liikkeeseenlaskijakohtaisesti. Vastuu liikkeeseenlaskijan tiedonantovelvollisuuden täyttämisestä on kullakin liikkeeseenlaskijalla.

Tiedonantopolitiikassa on kuvattu ne keskeiset toimintaperiaatteet ja -tavat, joiden mukaisesti OP Ryhmä ja liikkeeseenlaskijat kommunikoivat pääomamarkkinoiden osapuolien ja muiden sidosryhmien kanssa. Poliitikassa kuvataan lisäksi lainmukaisen tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen julkistamista, jakelua ja saatavilla pitoa. OP Ryhmä arvioi ryhmän tiedonantopolitiikan johdonmukaisuutta, toimivuutta ja riittävyyttä säännöllisesti vähintään vuosittain.

OP Ryhmän viestinnän tehtävänä on edistää ryhmän liiketoimintaa välittämällä oikeaa tietoa ryhmän tavoitteista ja toiminnasta kaikille sidosryhmille. Ulkoisen ja sisäisen viestinnän tavoitteena on tukea ryhmän strategisia ja liiketoiminnallisia tavoitteita sekä rakentaa ja ylläpitää osaltaan vahvaa ja vastuullista yrityskuvaa ja edistää ryhmän yhteistoimintaa. Sekä ulkoinen että sisäinen viestintä ovat tosiasioihin pohjautuvia ja antavat oikean kuvan esitettävistä asioista.

Tiedonantopolitiikka on julkaistu internetsivuilla www.op.fi - OP Ryhmä - Medialle - [Viestintä- ja tiedonantopolitiikka](#).